

VÁNOČNÍ KRAJINA

*Co nohou šlape na tvář zemi,
však kolik z nich je poutnických,
kolik z nich svými šlépějemi
mířilo k dveřím domovů,
kolik z nich v bludných kruzích svých
v své stopy stoupá poznovu...*

*A všechno dole odpočívá,
a všechno zasul čerstvý sníh,
vrch i důl srovnán v povrch přímý
a cesty pravé s nepravými
jiskřivých vichřic sněžná hřívá
tak jako rány v obvazích
bělostně skrývá...*

*To jak by hrůzy odpočaly,
to jak by andělé zde brali
do sádry sněhu odlitek
tváře té tolik rozjizvené,
podlité krví, oznobené
a bolestné už na dotek...*

*Či jak by prosbu otčenáše
Pán vyslyšel zde v naše tmy,
jak vůli svou by z nebe snášel
a rozprostíral po zemi,
a jak by srdce ještě svěží
k podobě své měl měkce hníst,
a místo střech, jež rody střeží,
jen budoucnosti čistý list,
a místo cest jen nepopsané
ticho, kde příští šlépěj stane.*

*Tři králi půjdou k Betlému?
Tma vzdá se živlu světlému?*

*Ó nevíme... To milost pouze
v nás uklidit tak čistě zná,
když za hranici naší touze
zde na zemi tvář libezná
a na nebi jen hvězda platí,
když kroky naše cestou koled
v bělostné závěji se tratí,
přes loňské bláto čistí jdem...*

*Co bolelo, přestává bolet,
spasena oddychuje zem,
v Neposkvrněném Početí
padlého sněhu zahalena.*

*Stříbrně dáno strměti
nad svah i smrku vyznavači,
a všechno, co zde dosud stená,
co drceno je setbou dračí,
sníh manu Eucharistie
přijímá zticha, milost pije...*

*I vítr ztich, zlé zdá se mu
vát proti Duchu Svatému.*

Jan Zahradniček (Pod bičem milostným)

ZE ZASTUPITELSTVA MĚSTYSE

Měsíc změn v Budišově

Říjen 2006 znamenal pro naši obec určité změny. Od 10. je naše obec opět městysem (podrobnosti dále), od 20. má nové zastupitelstvo, i když ne úplně (i o tom informujeme v dalším textu) a získal i nového starostu (to ale až v listopadu). Byly i další změny, o kterých se občané dozvídali v médiích (o těch neinformujeme, chybí nám relevantní údaje).

V úterý 10. října 2006 byl zatčen starosta Budišova, pan Ladislav Pěťa. Čtenáře, kteří očekávali, že Budišovský zpravodaj vnese do celé kauzy více světla, musíme zklamat, a to z následujících důvodů:

- 1) vedení obce nikdo neinformoval a nebyly mu poskytnuty žádné oficiální údaje,
- 2) jsme tedy odkázáni, stejně jako čtenáři, na zprávy, spekulace a úniky informací, prezentované ve sdělovacích prostředcích, a ačkoliv jsme vůči nim kritičtí;
- 3) respektujeme, že míru pravdivosti a závažnosti vznesených obvinění musí nejdříve posoudit nezávislý soud.

redakce

Usnesení č. 23 z jednání zastupitelstva Obce Budišov ze dne 14. 9. 2006

Upravená verze z důvodů dodržení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.
Vypuštěné údaje o soukromých osobách a přílohy jsou v plném znění k nahlédnutí oprávněným osobám (občané Budišova a vlastníci nemovitostí na budišovském katastru) na Obecním úřadě Budišov.

Zastupitelstvo obce

bere na vědomí:

- kontrolu zápisu z minulé schůze
- postup prací na těchto akcích:
 - přístavba jídelny ZŠ - uvedeno do zkušebního provozu
 - veřejné osvětlení - kolaudace do konce měsíce září
 - kulturní sál
 - stav přípravy akce splašková kanalizace
 - jednání starosty s s vedením Moravského muzea
 - kolaudaci 2b.j. po kostelem
- zprávu o hodnocení končícího volebního období
- přidělení bytů v Domě s pečovatelskou službou
- žádost o poskytnutí příspěvku na činnost střediska Junák Budišov
- I. zprávu z projednání konceptu Územního plánu obce Budišov
- II. stanovisko nadřízeného orgánu územního plánování Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru územního plánování a stavebního řádu ke konceptu Územního plánu obce Budišov vydané v souladu s ustanovením § 25 zák. 50/1976 Sb. ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon)

- III. vyhodnocení stanovisek, připomínek a námitek k návrhu územního plánu schvaluje:
 - přidělení bytu v Domě s pečovatelskou službou
 - ukončení činnosti Druhého bytového družstva Budišov ke dni 31. 10. 2006
 - žádost o dotační titul Rozvoj vesnice - místní část Mihoukovice na rekonstrukci veřejného osvětlení a místního rozhlasu
 - nabídku firmy Západomoravská energetika na dodávku el. energie pro Obec Budišov
 - záměr uspořádat akci „Den otevřených dveří“ dne 23. 9. 2006 k prohlídce stavby kuchyně s jídelnou a kulturního sálu od 14.00 do 18.00 hodin
 - Nájemní smlouvu s Bonem Publicem
 - rozpočtové úpravy k 11. 9. 2006 ve výši 10 189 700 Kč
 - koncept územního plánu obce Budišov
 - dohodu o přistoupení závazku tj. ke Smlouvě o revolvingovém úvěru a dohodu o způsobu vyplnění bílko směnky
 - zřízení kontokorentního účtu u ČSOB Poštovní banky - regionální centrum Brno do výše 397 000 Kč
 - oznámení o zvýšení nájemného, podle zákona a sdělení MMR Č. 333/2006
 - příspěvek na zabezpečení dalšího ročníku petangového turnaje ve výši 1500 Kč
 - Nájemní smlouvu mezi Obcí Budišov a Bonem Publicem, o. p. s. o nájmu nebytových prostor a pozemků podle předloženého návrhu smlouvy. Cena nájmu 1000 Kč ročně
 - žádost ředitele ZŠ Budišov navýšit počet žáků v jedné třídě na 32
 - půjčku od fyzické osoby pro Obec Budišov ve výši 390 000 Kč na vlastní prostředky k programu PHARE - parkoviště u Zámku v Budišově
 - I. Koncept Územního plánu obce Budišov ve smyslu § 26 odst. 2 zák. 50/1976 Sb. ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon) dle předloženého konceptu územně plánovací dokumentace.
 - II. vyhodnocení stanovisek, připomínek a námitek ke konceptu územního plánu, jako součást závazné části územního plánu.
 - III. souborné stanovisko s pokyny pro zpracování návrhu územního plánu včetně těchto požadavků plynoucích ze stanoviska nadřízeného orgánu územního plánování Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru územního plánování a stavebního řádu ke konceptu Územního plánu obce Budišov:
 - 1. v limitech využití území neuvádět vstupní limity plynoucí z právních předpisů, ale jen nově navrhované limity využití území
 - 2. seznam veřejně prospěšných staveb může zahrnovat pouze ty stavby, které odpovídají ust. §108 stavebního zákona. Je nutné důsledně prověřit, zda se bude jednat o novostavby a zda jsou stavby navrhovány pro účel uvedený v § 108 stavebního zákona. Těmto podmínkám ani nemohou odpovídat stavby, které se mají uskutečnit na pozemcích ve vlastnictví obce.
 - IV. veřejně prospěšné stavby č. 02; R1; R2; N1; DP1; DP2; DP3; DP4 a DU2 nebudou do návrhu zařazeny.
- ukládá:
- zabezpečit technicky řádný průběh komunálních a senátních voleb, odpovídá: starosta a místost. Ing. Dokulil, p. Piňos

- dokončit jednání o prodeji pozemků u zámeckého parku, odpovídá: starosta, Ing. Toufar, termín: do 30. 9. 2006
- vybudovat čekárny, na které byly získány grantové peníze z Kraje Vysočina, odpovídá: p. Piňos, Marek Pavlíček, termín: do 30. 9. 2006
- zadat projektantovi dokumentace na základě schváleného souborného stanoviska vypracování návrhu v souladu se smlouvami o dílo, odpovídá: starosta

Usnesení č. 24/2006 ze zasedání zastupitelstva Městyse Budišov ze dne 19. 10. 2006

Upravená verze z důvodů dodržení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Vypuštěné údaje o soukromých osobách a přílohy jsou v plném znění k nahlédnutí oprávněným osobám (občané Budišova a vlastníci nemovitostí na budišovském katastru) na Obecním úřadě Budišov.

Zastupitelstvo městyse

bere na vědomí

- ustanovení obce Budišov městysem s účinností ode dne 10. října 2006
- hodnocení úkolů z minulého zasedání,
- výroční zprávu o činnosti základní školy pro školní rok 2005/2006,
- žádost o řešení situace s prodejem pozemku u rybníka Pyšelák,

schvaluje

- aby po dobu nepřítomnosti starosty obce jej v plném rozsahu zastupoval místostarosta Ing. Ladislav Dokulil ve všech záležitostech týkajících se obce, včetně nakládání s účtem obce č. 1525217389/800 a ke všem limitním a úvěrovým účtům vedeným u České spořitelny, pobočky Třebíč, a účtem obce č. 108562179/0300, vedeným u ČSOB, a to i v období mezi datem voleb do obecních zastupitelstev 21. 10. 2006 a ustavujícím zasedáním obecního zastupitelstva podle § 107 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, a svolal v předepsané lhůtě jednání ustavujícího zastupitelstva podle § 91 téhož zákona,
- záměr prodat pozemek parc. č. 546/4 o výměře 485 m² v ceně 100 Kč za m² u rybníka Pyšelák,
- přijatá opatření k nápravě chyb a nedostatků zjištěných při dílčím přezkoumání hospodaření za rok 2006: v 10. měsíci 2006 bylo již příúčtování i odúčtování na účtu č. 031 Pozemky provedeno; aktuální evidence majetku u účtů č. 013, 018 a 019 budou vypracována do 23. 10. 2006

ukládá - odpovědět na žádost o řešení situace u rybníka Pyšelák, odpovídá Ing. Dokulil, termín 20. 10. 2006.

Usnesení č. 1/2006 z ustavujícího zasedání zastupitelstva Městyse Budišov ze dne 6. 11. 2006

Zastupitelstvo městyse

ověřilo:

- platnost volby všech členů zastupitelstva obce,
- složení slibu všech zastupitelů,

stanoví:

- žádný zastupitel nebude uvolněným členem zastupitelstva ,
- počet pracovníků úřadu městyse 4,4 ,
- oddávací dny: pátek, sobota ,
- oddávající: p. Vladislava Karasová, p. Petr Piňos, p. Mgr. Jana Smrčková, p. Vladimír Suchánek,

volí:

- p. Petra Piňose neuvolněným starostou městyse
- p. Ing. Ladislava Dokulila neuvolněným místostarostou městyse, zastupujícího podle § 104 zák. č. 128/2000 Sb. starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonává funkci
- p. Rudolfa Matouška neuvolněným místostarostou městyse
- p. Mgr. Zdeňka Smrčka neuvolněným místostarostou městyse
- p. Ing. Jiřího Mana neuvolněným členem rady městyse

bere na vědomí:

rezignaci předsedy správní rady Bono Publico Budišov, o. p. s. Ladislava Péti a členů dozorčí rady Vladimíra Cisára a Lenky Řehořkové

schvaluje:

- Jednací řád zastupitelstva městyse Budišova jako zakladatel Bono Publico Budišov, o. p. s. schvaluje:
- zvýšení počtu správní rady společnosti na 6
- doplnění správní rady Bono Publico Budišov, o. p. s. o členy: p. Ing. Milan Boček, p. MVDr. Vladimír Mareček, p. Rudolf Matoušek, p. Mgr. Jana Smrčková
- doplnění dozorčí rady Bono Publico Budišov, o. p. s. o členy: p. Vladislava Karasová, p. Zdeněk Sedláček

Usnesení bylo schváleno počtem hlasů 15,

Proti bylo 0 členů zastupitelstva obce,

Zdrželo se hlasování 0 členů zastupitelstva.

Usnesení č. 2 z jednání zastupitelstva Městyse Budišov ze dne 28. 11. 2006

Upravená verze z důvodů dodržení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

Vypuštěné údaje o soukromých osobách a přílohy jsou v plném znění k nahlédnutí oprávněným osobám (občané Budišova a vlastníci nemovitostí na budišovském katastru) na Úřadě městyse Budišov.

Zastupitelstvo městyse:

bere na vědomí:

- návrh programového prohlášení rady městyse
- výpověď z bytu v domě čp. 191 k 20.11.2006
- výpověď z bytu č. 3 - budova čp. 110 k 31.10.06
- žádost o přidělení bytu
- stížnosti občanů městyse na porušení vzájemného soužití
- zprávu o činnosti společnosti Bono Publico Budišov

- pozastavení administrativních kroků u žádosti o dotaci na projektu „Obnova památkově chráněných objektů za účelem turismu na Třebíčsku“
- sdělení pozemkového fondu o zaevidování dohody o poskytnutí peněžité náhrady
- žádost MŠ Budišov o příspěvek na činnost výtvarného kroužku
- návrh organizačního řádu městyse
- zprávu o hospodaření v lesích městyse

schvaluje:

- volbu zástupce a kandidáta do rady do mikroregionu Horácko – Ing. Ladislav Dokulil,
- volbu kontrolního výboru – p. MVDr. Vladimír Mareček (předseda), p. Helena Kostecká, p. RNDr. Zdeněk Machát,
- volbu výboru finančního – p. Vladislava Karasová (předsedkyně), p. Miroslav Kubín, p. Vladimír Suchánek,
- volbu výboru pro občanské záležitosti – Petr Piňos (předseda), p. Vladislava Karasová, p. Mgr. Jana Smrčková, p. Vladimír Suchánek, p. Zedníčková Marie
- volbu kulturního a sportovního výboru: Ing. Ladislav Dokulil (předseda), Petr Piňos, Vladimír Suchánek, Pavel Široký, Karel Pavlíček, Antonín Večeřa
- program inventur a volbu inventarizačních komisí
- hlavní inventarizační komise – Ing. Ladislav Dokulil (předseda), Rudolf Matoušek, Pavla Piňosová,
- komise SDH Budišov – Rostislav Carda (předseda), Miroslav Kubín, Martin Netík
- komise SDH Mihoukovice – Radek Nejedlý (předseda), RNDr. Zdeněk Machát, Antonín Večeřa,
- komise OÚ-budova – Radka Váňová (předsedkyně), Marie Zedníčková, Vladimír Suchánek,
- komise OÚ-ostatní – Marek Pavlíček (předseda), Ing. Jiří Man, Petr Piňos,
- starostovi úřední hodiny pro veřejnost každé pondělí od 6.30 do 8 a od 15 do 18 hodin a každou středu od 16 do 18 hodin,
- místostarostům úřední hodiny pro veřejnost každou středu od 15 do 18 hodin,
- odměny pro členy zastupitelstva – navrženo 9000 Kč pro starostu, 4000 Kč pro místostarosty, 1100 Kč pro člena rady a 300 Kč pro ostatní členy zastupitelstva
- doplnění jednatele Technických služeb Budišov – Ing. Jiří Man,
- prodej pozemku parc. č. 546/4 u Pyšeláku p. Piotrovskému – cena 100 Kč/m²
- příspěvek Junáku Budišov 3000 Kč,
- příspěvek Budišovským ženám a jejich příznivcům na mikulášskou nadílku 3000 Kč,
- záměr prodeje pozemku p.č. 564 o výměře 4 m²
- pronájem místa pro lunapark p. Flachse na rok 2007 na obvyklém místě a rozsahu
- souhlas městyse s kabelovou přípojkou el. energie na parcele č. 3524/73
- přidělení bytu v domě č.p. 191 p. Dvořákovi Budišov 276 za podmínek splnění požadovaných kritérií
- úvěr 1 071 377,40 Kč na vratku dotace poskytnuté podle smlouvy o podpoře č. 04359921 a vrácení vyplaceného nájemného za rok 2005 – Sdružení pro plynofikaci Budišovsko
- rozpočtové úpravy k 28. 11. 2006
- ceník za svoz odpadů na rok 2007
- ceník za tisk v knihovně Budišov

ukládá:

- starostovi úřední hodiny pro veřejnost každé pondělí od 6.30 do 8, od 15 do 18 hodin každou středu od 16 do 18 hodin, termín trvale,
- místostarostům úřední hodiny pro veřejnost každou středu od 15 do 18 hodin, termín trvale,
- radnímu Piňosovi odpovědnost v těchto oblastech: Ekonomika a finance, majetek městyse, komunikace rady městyse s občany, kultura, zájmová činnost, sport a rekreace, práce úřadu městyse, matriky a stavebního úřadu,
- radnímu Dokulilovi odpovědnost v těchto oblastech: Zákony a předpisy, podklady pro výstavbu, informatika, internetové stránky městyse, Budišovský zpravodaj, prezentace městyse a tisk, mikroregion Horácko,
- radnímu Matouškoví odpovědnost v těchto oblastech: Výstavba, kanalizace, Technické služby Budišov, Bono Publico Budišov,
- radnímu Smrčkovi odpovědnost v těchto oblastech: Životní prostředí, školství a vzdělávání, doprava, vodní hospodářství a rybářství,
- radnímu Manovi odpovědnost v těchto oblastech: technické služby, zemědělství, služby a řemesla
- zajistit prodej pozemku parc. č. 546/4 p. Piotrovskému, odpovídá starosta, termín do 15. 12. 2006,
- dopracovat Programové prohlášení rady městyse Budišova pro nastávající volební období, odpovídají členové rady, termín do 15. 12. 2006
- připravit a podepsat nájemní smlouvu na byt v domě čp. 191 s p. Dvořákem, odpovídá starosta, termín: 31. 12. 2006
- projednat obsazení volného bytu v DPS, odpovídají členové rady, termín trvale
- jednat ve věci stížnosti p. Kubeše, odpovídají starosta, Mgr. Smrček, termín: 31. 12. 2006
- odpovědět na žádost nájemníků DPS o vybudování chodníku k DPS, odpovídá starosta, termín: 15. 12. 2006
- odpovědět na stížnost manž. Tomkových, odpovídá Ing. Dokulil, termín do 31. 12. 2006
- jednat s MŠ Budišov o poskytnutí příspěvku, odpovídá Mgr. Smrček, termín: 15. 12. 2006
- odpovědět p. Chybové na stížnost, odpovídá p. Matoušek, termín: 31. 12. 2006
- projednat možnost služeb odvozu odpadu u jiné firmy, odpovídají členové rady termín: I. čtvrtletí 2007
- dopracovat organizační řád městyse, odpovídají členové rady, termín: do příští schůze zastupitelstva

Budišov opět městysem

Parlament České republiky
PŘEDSEDA POSLANECKÉ SNĚMOVNY
Ing. Miloš VĚLČEK

Podle § 3 odst. 3) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
a v souladu s § 29 odst. 3) zákona č. 90/1995 Sb.,
o jednacím řádu Poslanecké sněmovny

stanovují

s účinností od 10. října 2006

obec Budišov

v Kraji Vysočina

m ě s t y s e m

Písemné potvrzení o stanovení obce Budišov městysem ke dni 10. 10. 2006 převzali místostarostové Ing. Dokulil a Petr Piňos 17. října v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky od jejího předsedy Ing. Miloslava Vlčka.

Budišov už městysem byl před rokem 1954, titul městys a předtím městečko mu náležel už od roku 1538, kdy byl na městečko povýšen. Obnovení titulu pro Budišov znamená především zvýšení prestiže, které v současné době bude potřeba nejvíce. Znamená to i více práce pro úřad městyse v důsledku změny razítek, formulářů, tabulek apod. Znamená to ale také menší jazykové problémy. Jak se to skloňuje?

„Přestože Slovník spisovné češtiny uvádí pouze měkké skloňování, Pravidla českého pravopisu připouštějí vedle skloňování podle vzoru „stroj“ také dubletní skloňování podle vzoru „hrad“: tedy ve 2. pádě j. č. městyse i městysu, v 1. a 4. p. mn. č. městyse i městysy, v 7. p. mn. č. s městysi i s městysy. Ať už zvolíte skloňování měkké, nebo tvrdé, v 6. pádě mn. č. doporučujeme podobu „městysech“, která v úzu převažuje.“ Tolik Ústav pro jazyk český.

Volby v městyse Budišov

Účast 574 voličů ze 931 – 61,65 %

Nejvíce mandátů ČSSD – 4

Nejméně mandátů Sport a ODS – 1

Zvolení zastupitelé:

strana	zastupitel	hlasy
ČSSD	Piňos Petr	352
KDU-ČSL	Dokulil Ladislav Ing.	254
Sdružení pro Budišov	Smrček Zdeněk Mgr.	293
ROZVOJ BUDIŠOVA	Man Jiří Ing.	227
Sdružení pro Budišov	Boček Milan Ing.	220
ČSSD	Karasová Vladislava	199
ČSSD	Machát Zdeněk RNDr.	195
Sdružení pro Budišov	Smrčková Jana Mgr.	173
SPORT	Večeřa Antonín	170
KSČM	Matoušek Rudolf	165
ČSSD	Sedláček Zdeněk	159
KSČM	Suchánek Vladimír	157
KDU-ČSL	Kubín Miroslav	134
ROZVOJ BUDIŠOVA	Kostecká Helena	116
ODS	Mareček Vladimír MVDr.	100

Více na volby.cz.

Zdá se, že všichni teď prahnou po srovnání s minulými volbami a chtělo by se porovnávat a spekulovat, zda a jak letošní volby v Budišově ovlivnila mediální aféra kolem starosty. Tady to je:

Ve volbách roku 2002 přišlo z 900 zapsaných voličů volit 553, účast byla 61,44 %, letos přišlo 574 z 931 voličů, účast 61,65 %. Odevzdaných obálek bylo v roce 2002 552, letos 569, což je jen o 17 více, je to tedy srovnatelné.

V letošních volbách se volilo o 4 kandidáty více, ale každý volič mohl označit také o 4 kandidáty více než minule. Kandidátních listin bylo minule 5, v roce 2006 již 7.

Přehled zisku mandátů podle kandidátních listin: 2002 2006
listina

ČSSD	4	4
KDU-ČSL	2	2
KSČM	2	2
ODS	2	1
sportovci	1	1
Sdr. pro Budišov	0	3
Rozvoj Budišova	0	2

Pouze ODS přišla o jeden mandát, vznikly tři nové pro Sdružení pro Budišov 2002–2006 a dva pro Rozvoj Budišova.

Přehled zisku hlasů zastupitelů z minulých a letošních voleb:

jméno	kand.list.	2002	2004
Petr Piňos	ČSSD	221	352
Ing. Ladislav Dokulil	KDU-ČSL	324	254
Vladislava Karasová	ČSSD	251	199
Antonín Večeřa	sport	185	170
Rudolf Matoušek	KSČM	179	165
Vladimír Suchánek	KSČM	169	157
Miroslav Kubín	kand.list.	127	134
Ing. Zdenek Toufar	ČSSD/rozvoj	217	112
Dušan Kresan	ODS/rozvoj	103	73

Vzhledem k tomu, že hodně hlasů dostali kandidáti z nových volebních seskupení, jsou výsledky poměrně srovnatelné. Z devíti minulých zastupitelů se mezi nové dostalo sedm, pouze dva neprošli, ale oba kandidovali na jiné listině, než v roce 2002.

V novém zastupitelstvu zasedne téměř polovina členů s vysokoškolským titulem (minule jen dva). To je zajímavý fakt, ale v žádném případě neznamená, že by nové zastupitelstvo mělo být z toho důvodu lepší než to minulé. Ale nové zastupitelstvo bude moci lépe pracovat z jiného důvodu. Je v něm zastoupeno více profesí, jsou tam zástupci služeb a podnikání, školství, stavebnictví, dopravy i informatiky.

V každém případě se dá říci, že mediální aféry neměly na volby v Budišově podstatný vliv.

Ladislav Dokulil

ZPRÁVY

Černobílá Afrika – Budišov

V květnu letošního roku se konala na ZŠ Budišov ve spolupráci se Společností česko-arabskou výtvarná soutěž s názvem Černobílá Afrika: Vybrané práce byly vystaveny na obecním úřadě. Děti, které se umístily do třetího místa, si mohly vybrat jednu z cen, jako například dřevěné masky, sošky, obrázky a podobně. Tyto děti se později zúčastnily i výletu do ZOO v Brně. I když jim ze začátku nepřálo počasí, které se nakonec vylepšilo, mohly vidět spoustu krásných zvířat. Po prohlídce se děti rozdělily na dvě skupinky, jedna byla ta, která chtěla pokračovat v prohlídce ZOO, druhá se rozhodla navštívit besedu o arabsko-africké kultuře a o spoustě dalších zajímavostí z těchto zemí. Čekalo na ně vystoupení kouzelníka, břišní tanečnice, africká hudba, už zmiňovaná beseda s černouškou a také ing. Rostislav Tesař, který celou akci vymyslel a organizačně i finančně zajistil. Děti mohly uplatnit své výtvarné schopnosti i v soutěži malování masek. Vítězové byli odměněni zvířátkem, samozřejmě jen těmi plyšovými, a dobrůtkami. Byl to velice pěkný den, ve kterém děti mohly poznat zvířata a kulturu afrických i arabských zemí.

Jitka Válková, žákyně 9. A, ZŠ Budišov

Odvhlčení obvodového zdiva a obnova fasády na budišovském kostele

Ve chvíli, kdy přišly peníze z Ministerstva kultury ČR na opravu kostela, nic nebránilo započítí oprav venkovních omítek.

Samotným pracím, které prováděla Soukromá stavební huť, s. r. o., jejímž vedoucím je autorizovaný stavitel Pavel Široký, předcházelo měření vlhkosti. Většina zdiva měla vlhkost 1–3 %, u věže bylo naměřeno 9 % a nejvyšších hodnot bylo dosaženo u klenby kůru 11–12 %. Tyto hodnoty zjistila českobudějovická firma DEXOR s. r. o., jejíž pracovník Ing. Jirí Remeš připravoval v závěrečné fázi i barvu na nátěr fasády.

K postavení lešení, jež bylo dovezeno z Benetic (majitelem děkanství Velké Meziříčí), došlo po otlučení zdiva kolem celého kostela, v průměru do 1 m od země (místy i výše), a to od 6. do 12. září. Lešení stavěla specializovaná brněnská firma.

Již 13. září začalo omítání a 15. září část kostela od sakristie k věži byla natřena podkladovým bílým nátěrem. Kolem 21. září jsou hotovy omítky za náhrobky Barattů a dochází k dodělávání plochy od vchodu do boční lodi, směrem k věži kostela, vše ukončeno podkladovým nátěrem. V této době dochází k hledání nejvhodnějšího odstínu barvy (zvolen šedo-bílý odstín) založené na vápenné bázi.

Ke konci září se vyměňují popraskaná venkovní skla kryjící vitráže, kovové rámy, v nichž jsou skla uchycena, jsou opatřena nátěrem, u parapetů venkovních oken dochází k výměně stávajících plechů za měděné, z nichž je, v místech styku boční loď s věží, zhotoven i okap.

Díky příznivému počasí se již 10. října může započít s prvním krycím nátěrem celé fasády, druhý následoval do týdne. Rozebráním lešení skončila první, nejdůležitější fáze oprav.

Stavební parta Pavla Širokého

V jejich rámci dochází od 6. listopadu k reparaci vnitřních rámců oken a na jaro se plánuje úprava větracího kanálku, který se nachází téměř kolem celého vnějšího zdiva kostela.

V současné době svítí do širokého okolí kostel novotou. Nezbyvá než poděkovat všem, kdo se o to zasloužili – odvedli kus dobré práce.

Dýňobraní – 7. ročník

Letošní dýňobraní se vydařilo. Pěkné počasí, zaplněná louka pod hrází Pekařáku, nápadné výtvary z dýní, zeleniny a ovoce a v neposlední řadě nafukovací skákací hrad, který byl pro děti zdarma, to vše nalákalo Pod Hrázku snad největší počet návštěvníků a posléze diváků, z nichž mnozí zde byli poprvé.

Po slavnostním donesení a vztyčení dýňovlajky začal bohatý program, který hýřil vtípem, nápady a originalitou. Jednotlivé scénky uváděli dva konferenciéři Čongo a Longo, kteří upoutali svým vzezřením, především díky křiklavé oranžové barvě, která zdobila jejich obličej (kombinace mezi Fantomasem a dýňovým symbolem nastupujícího podzimu). Velkou část programu tvořily pohybové kreace na hudbu skupin Těžkej Pokondr, Maxim Turbulenc, zpěváků Michaela Jacksona, Ilony Csákové a vše vrcholilo parodováním Hříšného tance. Mladší generace byla nadšená a i pamětníci si při písni Zhasněte lampiony přišli na své. Bouřlivý potlesk vyvolalo vystoupení mladých flétnistek a krátká, úspěšná country výuka tance několika odvážlivců.

Hudební vystoupení doplňovaly zdařilé scénky, za mnohé snad jedna. Průvodci programem uvedli příjezd a vystoupení známé zpěvačky Jarmily. Diváci poněkud vytuhli, když začal Pod Hrázku přijíždět autobus. Ten zastavil a z něj vystoupila Jarmila. Uklonila se, otočila, znovu nastoupila do autobusu, který se pomalu začal od parketu vzdalovat. Myslím si, že pro někoho tento kameňák mohl být silným kafem.

Mezitím ženy, jež byly vedle organizátorek celého odpoledne i autorkami zdařilých dýňových exponátů a účinkujícími zároveň, roznášely mezi diváky, kteří byli současně i porotci, koláčky a cukroví, po kterých se jen zaprášilo.

Vtipnými a praktickými se ukázaly i dva vynálezy, jež demonstroval jeden z konferenciérů – rama vysavač a krabicový skládač triček, které vyvolaly údiv i smích zároveň.

Krátce před vyhlášením výsledků obdržely děti, které se aktivně dýňobraní zúčastnily, drobné dárky. Ty dostali i ti z nejlepších, kteří si nakonec spolu s ostatními diváky vyslechli nostalgickou píseň všech účinkujících na rozloučenou.

Kde nakonec skončila dýňovlajka, nevím. Když jsem odjížděl, ještě se houpala v korunách stromů a já jsem se v duchu těšil na příští rok, kdy znovu jakoby propluje mezi diváky a bude slavnostně vztyčena ve stejném místě jako letos.

Karel Pavlíček

Misijní neděle

Pro ty, kteří byli v neděli 22. října u toho, bude naše hádanka snadná. Ti ostatní ať to alespoň zkusí: V kterém chrámě se v jediný den sešli zástupci všech pěti obydlených světadílů? Snad *tam, kde strní církve skála... v přepamátném, věčném Římě...*?

Samá voda! Bylo to u nás v Budišově. Dětem pod vedením paní katechety Marty Brestovské se tu podařilo (už po několikáté, pokaždé při jiné příležitosti a pokaždé jinak) jednoduchým a vysoce srozumitelným způsobem připomenout některou ze zdánlivě samozřejmých myšlenek:

Kolik je na světě lidí, odkázaných na dobrou vůli a pomoc těch druhých? Kolik je potřebných, kolik je těch, kterým se nedostává ani toho nejzákladnějšího? Něco jiného je být „světoví“ a něco jiného je cítit zodpovědnost za svět. To první je výzvou jen pro některé, to druhé by mělo platit pro každého z nás.

Zámek v Budišově u Třebíče – dny otevřených dveří

V průběhu letošního roku se obec Budišov se svojí dominantou – zámek – stala mediálně známou. Poněvadž veřejnost v této souvislosti nebyla dostatečně informována o tom, kdo zámek užívá, co je v jeho prostorách a v jakém stavu se v současné době objekt nachází, umožnilo Moravské zemské muzeum se sídlem v Brně (MZM) bezplatnou prohlídku této živé a opravené památky uspořádáním Dne otevřených dveří. Akce se konala u příležitosti státního svátku ČR a proběhla ve dnech 28.–29. října. V jejím rámci přijelo a přišlo 1022 návštěvníků. Využili ojedinělé příležitosti a prohlédli si nejen část zoologického depozitáře, která je od roku 1991 během sezóny veřejnosti zpřístupněna, nýbrž také depozitář botanický a entomologický i restaurované malované místnosti ve II. poschodí a unikátní salu terenu v přízemí zámku. Navíc měli všichni možnost získat vyčerpávající informace od pracovníků odborných oddělení muzea a průvodkyň, kteří byli po celou dobu přítomni a připraveni odpovídat na dotazy návštěvníků.

Během přípravy a propagace Dne otevřených dveří poskytl ředitel muzea tisku informace o historii působení instituce v budišovském zámku: MZM objekt využívá již déle než 30 let k uložení, resp. vystavování svých botanických, entomologických, paleontologických a zoologických sbírek. Před zahájením stěhování, které trvalo od roku 1974 s krátkými přestávkami více než 20 let, prošel zámek v letech 1971–1974 rozsáhlou rekonstrukcí. Ta po odstěhování nájemníků pokračovala opravou severního křídla. Roku 1999 byla zahájena druhá etapa, během které byla provedena generální rekonstrukce krovu, náhrada střešní krytiny a zejména výměna dřevěných podlah napadených dřevomorkou. Do těchto rekonstrukčních prací stát vložil více než 18,8 milionů Kč. Navíc bylo investováno přes 2,5 milionů Kč do obnovy zámeckého parku. Krátce před dokončením uvedených rekonstrukcí přešel zámek v roce 2003 do vlastnictví obce.

K dnešnímu dni jsou zoologické sbírky čítající téměř 40 000 položek a archiv oddělení včetně části knihovny uloženy ve 26 místnostech budišovského zámku, což prezentuje celkem 750 m² a 2250 m³. Entomologické oddělení zde uchovává na 100 000 exemplářů hmyzu a oddělení botanické na 200 000 položek mykologického materiálu a 100 000 položek mechorostů. V zámku jsou umístěny i knihovna a archiv oddělení pro historii biologických věd. V prostorách předzámčí je k dnešnímu dni uloženo na 2230 krabic paleontologického materiálu o celkové hmotnosti 33,5 tuny. Všechny muzejní sbírky jsou během roku kontrolovány, probíhají zde pravidelně práce inventarizační, konzervační a desinfekční zásahy. Studijní části depozitářů navštěvují pravidelně naši i zahraniční badatelé.

Z ohlasu účastníků prohlídky zámku vyplynulo, že si uvědomují jedinečnost a nezastupitelné místo zámeckého depozitáře, především jeho zpřístupněné části, pro Budišov a že stěhování kterékoliv části sbírek by znamenalo likvidaci jedinečných exemplářů a nenahraditelných kulturních hodnot. Někteří své dojmy pouze vyslovili, jiní je zaznamenali do návštěvní knihy. Věříme, že pod dojmem bezesporu úspěšné akce a značného zájmu a příznivého ohlasu návštěvníků a u vědomí neopakovatelné situace budou o budoucí spolupráci s muzeem rozhodovat i představitelé obce.

29/10 06

Probléme se velmi moc Uvika!! Chálo by ukázat nepřístupný
prakticky veřejnosti častěji...

Rachana Zimková

23/10 06

EXPOZICE JE KRÁSNA A JEDNODUŠÁ, NE NETUŠIL JÁME, ŽE U NÁS MŮŽE
VÍDET DATLA KNIŽECÍHO MŮŽE "VELECKABA JAROUSKÉHO". MNOHOSÍVÍ EXONATŮ
JE NEUVĚŘITELNÉ

Marina Marková, vnitřní práce

VELECKA, VĚSTNÍK, BRATŘI = + !!

DEŽEVĚ Z KRAJINŮ ZÁTYTKA, DENÍKŮ, TĚ MŮŽE DĚLAT MŮŽE
ZATÍŽ / MŮŽE VYKONÁVAT

Jan
Jel

Krásné pohlednice

Jan

Všude se mi líbí inzerát zámek z rekonstrukcí
z jeho plánu zámek přebudování s řadou vlastních
zámek a k němu zámek dojde.

Mně pohlednice a jiné pohlednice, jaké
Zimková, Jaroš

Pěkné pohlednice

Jan

29/10

Je to super, máš hezké mě se nejvíce líbilo
pohlednicí Dvořák Trávní

29.10.2006

Byla to hezká pohlednice

Jan a Zdeněk

Lze jen litovat, že obec nezajistila dostatečné označení nově vybudovaného parkoviště v bezprostřední blízkosti zámku, které zůstalo pro řidiče přijíždějící z obou směrů utajeno.

Helena Sutorová

Keramický betlém

Od 6. prosince 2006 do 6. ledna 2007 se v Malovaném domě v Třebíči koná Vánoční výstava, na které je k vidění i keramický betlém žáků ZŠ Budišov.

Z HISTORIE

Hrady a tvrze

V tomto článku se opět vydáme za poznáním historie středověkých hrádků a tvrzí.

K prvním zbytkům se vypravíme ke Kramolínu, odtud k místu, kde se říká „Na Hrádku“.

Na Hrádku

Hrádek se nachází pod hrází vodní nádrže Dalešice, poblíž asfaltové cesty vedoucí od Kramolína k vodní elektrárně Dalešice. V publikaci Vlastivěda moravská náměštského okresu, František Dvorský 1908, v kapitole o obci Kramolín, se na straně 228 můžeme

dočíst: Proti Slavětickému mlýnu nad „Francouzským žlebem“ na strmé stráni nad řekou Jihlavou stávala jakási tvrz malých rozměrů, kde se říká „Na Hrádku“. Nyní se zde nachází v lese pouze kus příkopu a kulatá prohlubeň, o níž se vypráví, že tu bývala studna asi 90 sáhů hluboká. Pověst praví, že jeptišky, jimž hrádek i s okolními lesy náležel, přišly do Kramolína žádat o 4 míry ovsu pro koně a slibovaly, že za to budou kramolínští osvobozeni od platů a zboženina i s okolními lesy jim případnou. Jelikož to bylo přede žněmi, nemohli kramolínští jejich žádosti vyhovět, a proto zůstalo při starém. V místě, kde se říká „Na Hrádku“, lze dodnes vidět příkop. Pověst se týká jeptišek Dalešických, které měly v Dalešicích klášter připomínaný roku 1303, zaniklý v roce 1560.

Kromě tohoto hrádku je u Kramolína místo zvané „Na Hradisku“ na ostrožně v téměř kruhovitěm meandru řeky Jihlavy (ze tří stran obtékala voda). Dnes se nachází v nejširší části Dalešické přehrady a je zatopené vodou, jen za sníženého stavu hladiny vody vystupuje jako ostrov. Toto hradisko bylo archeologicky zkoumané, osídlené bylo od doby neolitu (mladší doby kamenné) až po 11. století (dobu Slovanů).

Dvůr u hradu Holoubek

Od Kramolína se vydáme ke zřícenině středověkého hradu Holoubek nad vodní nádrží Dalešice, poblíž Plešic. Zde nás zaujme zbytek středověkého dvora v předhradí před hradním příkopem. Dvůr byl zděný a obsahoval nejméně tři stavení. Opevněn byl náspem, příkopem a srubovou baštou ze dřeva. Prostor dvora sloužil jako předhradí hradu Holoubek. Jediná zpráva o dvoru je z roku 1415, kdy přechází spolu s hradem od Martina z Radotic na Arnošta Flašku z Rychtemburka. Kolem dvora vedly dvě úboční cesty na nástupní terasu k mostu přes hradní příkop do hradu. Dodnes se po tomto dvoře zachovaly příkopy a valy.

Hrad Holoubek

Hrad Holoubek je zřícenina hradu postaveného ve dvacátých letech 14. století Konrádem Payrem a Bohušem ze Starče, kteří měli ve znaku letícího holuba. Po Bohušovi zdědili hrad jeho synové Jan, Mikeš a Rulant, který v roce 1392 hrad prodal bývalému brněnskému mincmistrovi Martinovi z Radotic. I když byl právoplatný majitel Martin z Radotic, hradu se neprávem zmocnili (obsadili jej) Jindřich z Jevišovic a Přeč z Kovetic. A tak se s nimi čtrnáct let Martin z Radotic soudil. Soud sice uznal právo Martinovo, ale hrad zpět nedostal, proto se rozhodl dobýt ho násilím. Stalo se tak v roce 1407. Martin z Radotic se dlouholetými soudními spory, obléháním a dobýváním hradu značně zadlužil, proto musel hrad Holoubek v roce 1415 přenechat svému věřiteli Arnoštu Flaškovi z Rychtemburka. Arnošt o rok později hrad prodal Bedřichovi z Řičan, ale hradu se zakrátko zmocnil Martinův synovec Linhart z Radotic. Za husitských válek se dostal hrad do rukou různých nepovolaných, kteří odtud páchali loupeže, což se dělo i z jiných hradů v okolí. V roce 1434 se uvádí jako majitel hradu Holoubek Beneš z Krhova, od něhož hrad přešel na Raymbrechta z Ebersdorfu. Poněvadž se z hradu tropily loupeže, usnesli se páni na velkomeziříčském zemském sněmu v roce 1440 na zboření hradu Holoubek a dalších loupežných hradů v okolí. To se ovšem ihned nestalo a Raymbrecht z Ebersdorfu ho prodal Ondřejovi z Okarce a jeho synovi Albrechtovi. V roce 1446 byl hrad Holoubek na základě rozhodnutí z roku 1440 rozbořen. Tím skončila historie jednoho malého hradu v našem okolí. Zachovaly se z něj zbytky válcové věže do výšky 9 metrů a sotva patrné zbytky zdi obdélníkového paláce. V létě toto místo bývá často navštěvováno trampy.

Plešická tvrz

Naproti hradu Holoubek, přes údolí Plešického potoka na ostrožně, lze spatřit terénní pozůstatky opevnění (přikopy, valy). Miroslav Plaček v knize Ilustrovaná encyklopedie moravských hradů, hrádků a tvrzí, vydané v roce 2001, o tom píše: „Zdá se, že objekt (jakási tvrz) byl ze dřeva, protože se nezachovaly žádné stopy po zděných prvcích. Opevnění poskytovalo nádherný pohled do údolí Plešického potoka a řeky Jihlavy a především na hrad Holoubek, který stál na opačné straně Plešického potoka, je níž položený, vzdálený 180 metrů, tudíž co by kamenem dohodil. Protože se v pramenech neobjevuje, šlo s největší pravděpodobností o obléhací tvrz výše uvedeného hradu. Postavil ji asi Martin z Radotic, když dobýval hrad Holoubek. Tvrz byla velmi užitečná, neboť bylo možné na ni umístit praky a na hrad vrhat kamenné projektily. Navíc se zde bylo možné ubytovat, protože obléhání trvalo i řadu měsíců. Kromě toho můžeme předpokládat, že se Martin nějakou dobu pokoušel hrad získat překvapivě a menšími silami. Na vhodnou příležitost mohl čekat na tomto opevnění. Po dobytí hradu ztratila tato tvrz smysl a zanikla. Tyto představy by mohl potvrdit a nebo vyvrátit archeologický výzkum, který zde dosud neproběhl.“

Od hradu Holoubek se vydáme na zříceninu hrádku Templštejn v Nesměřském údolí, o němž jsem psal již v Budišovském zpravodaji č. 4/2004, zde doplním o nově získané informace. Ještě v šedesátých letech 20. století bylo možno v prostoru zbytků hranolové věže vidět kamenné schodiště směřující někam dolů, jakoby pod terén do sklepení nebo do podzemní chodby. Schodiště již dnes není vidět, jelikož bylo zavaleno kamením a hlínou z rozpadající se hranolové věže. Když se v sedmdesátých letech 20. století dělaly uranové letecké průzkumy nad Templštejnem, ukazovaly sondy dutiny v zemi, což nasvědčovalo tomu, že tam kdysi bylo nějaké sklepení nebo podzemní chodba. Škoda, že zde dosud neproběhl archeologický průzkum, který by prozradil víc.

Dnes můžeme vidět na zřícenině hrádku Templštejn zbytek hranolové věže 5 metrů vysoký, kulatou prohlubeň pravděpodobně po studni a prohlubně po nějakém stavení, které muselo být dřevěné, protože se nezachovaly žádné stopy po zděných prvcích. Zřícenina hrádku Tempštejn je navštěvována četnými turisty a trampy.

Od hrádku Templštejn se vydáme k obci Netín na kopec zvaný Strážnice. Ve Vlastivědě moravské velkomeziříčského okresu z roku 1907, jejímž autorem je páter Augustin Kratochvíl, se můžeme v kapitole o obci Netín na str. 322 dočíst: „Na Strážnici stávalo nějaké strážní opevnění, ač pověst se o tom nedochovala, základy zdí jsou dosud znatelné a hromada oličeného kamení potvrzují toto mínění.“

Jednalo se o strážní opevnění, které střežilo starou cestu vedoucí od Dunaje přes Šatov a Znojmo, odkud mířila na Jevišovice, Jaroměřice nad Rokytnou a tam se větvila jednak na Šebkovice a Čáslavice, anebo na Třebíč, odkud pokračovala přes Trnavu (zde se křížila s cestou vedoucí z Brna přes Zastávku, Náměšť a Hostákov) a Rudíkov k Velkému Meziříčí. Z Velkého Meziříčí pokračovala cesta do Mostišť, kde se větvila na Křižanov, a odtud pokračovala do Nového Města na Moravě. Druhá větev pak směřovala přes Olší nad Oslavou a Netín na Žďár nad Sázavou a dále do Čech. O této cestě se k roku 1144 praví, že je pod dozorem zvláštních stráží a smělo se po ní cestovat jen na základě zvláštního povolení knížete.

Dnes po strážním opevnění u Netína zbylo jen pár kamenů (v šedesátých letech se zde našla kovová ostruha), základy zapadlé v zemi již vidět nejsou.

Naše putování místy dávné historie je u konce. I když toho ze zmíněných hrádků a tvrzí mnoho nezbylo, zůstává kouzlo, jehož součástí je vedle dochovaných historických dat a mnohdy zbožných přání především nádherná krajina, jejíž součástí bývaly.

Použitá literatura:

Vlastivěda – Náměšťský okres, František Dvorský, 1908

Vlastivěda – Hrotovický okres, František Dvorský, 1916

Vlastivěda – Velkomeziříčský okres, páter Augustin Kratochvíl, 1907

Za uměním Vysočiny, Vladimír Němeček, Alois Plichta a Adolf Rossi, Arca JiMfa, 1996

Ilustrovaná encyklopedie moravských hradů, hrádků a tvrzí, Miroslav Plaček, 2001

Pooslaví a Pojihlaví, Jiří Lysák, 1997

Josef Mikulášek

Z BUDIŠOVA A OKOLÍ

Dušíčky a my ostatní pozůstali

Taky máte rádi konec roku? Já ano. Nastupuje vláda Zimy, kterou docela snáším, je tam hodně svátků, mám i narozeniny a člověk se také dostává do jakéhosi poklidu, bilancování a plánování na příští rok. Je to období, kdy něco končí a jiné začíná, a kéž by to bylo zase o trochu lepší, slibujeme si potichu...

Je to čas změn. Dvacátý osmý den října nám připomíná, že jsme se odtrhli od Rakouska (to nám vadilo)-Uherska (to vadilo zase Slovákům) a stali se společnou republikou. Na Dušíčky zase chodíme s rodinami do města mrtvých, abychom se zamysleli nad nekončícím životem a mnozí z nás odprosilí za naše nedobré skutky ty, kteří už to ale vůbec nepotřebují. Zapálit na jejich hrobech symbolické věčné světlo, ať jim i nám dlouho svítí...

Pak následuje ještě poměrně nový státní svátek 17. listopadu, den, který zaměnil jeden světový názor za jiný, který už tady ale předtím byl. Vyberte si: návrat zpět, nebo cesta vpřed? Ale letos byl teplý a přívětivý, ten listopad...

Potom přichází svatý Mikuláš, který se svými věčnými souputníky andělem (dobro) a čertem (zlo) nahání již po staletí strach dětem a nám, dospělým, připomíná blížící se Vánoce. A ty jsou krásné, ať jsou na sněhu nebo na blátě. Jsou to časy hojnosti, jídla, dárků, přidejte si tam hodně pohody a dobroty k lidem... a buďme za to vděční osudu, za ten určitý blahobyt, který tady máme. Ne všude to tak je a já to viděl na vlastní oči, když jsem trávil pár Vánoc v Africe...

No a Nový rok, veselý Silvestr, jakýsi pomyslný bod v časoprostoru, kdy se sice vystřídají letopočty, ale my tam často pokračujeme stejní, nezměnění, jen o rok starší, nepřijmeme závazek-předsevzetí se zlepšit, kde to jde, a uvedu klasické možnosti jako hubnout, nekouřit, naučit se cizí jazyk apod.

Mezitím jsme stihli volby, takže v Budišově máme nové, lépe řečeno staronové radní a tím jistě zajištěnou určitou kontinuitu... ale taky se nad mým rodištěm přehnala společensko-politicko-soukromá smršť, zemětřesení, tsunami a hurikán dohromady, to ještě Budišov nezažil a doteď se z toho mnozí neumíme vzpamatovat a je to hodně bolestné a překvapivé...

Tak takto to vidím já...

Ing. Rostislav Tesař

Pekařák

V podzimních měsících tohoto roku se započaly práce spojené se zavezením rybníka Pekařák. S přihlédnutím k článku zveřejněnému v minulém Budišovském zpravodaji a k vlastnímu vztahu k Pekařáku, v jehož okolí jsem prožíval většinu svého dětství, jsem se trochu zamyslel nad tímto rybníkem. Ve své čtyřicetileté paměti jsem se pokusil vybavit si funkce, které rybník Pekařák v minulosti plnil.

Asi nejdůležitější rolí byla funkce **požární nádrže**, ať již pro požární cvičení, či bohužel i hašení požárů (např. sokolovna v r. 1974, stodola u Kotačků v r. 1976). Nedovolím si pochybovat, že budišovští hasiči již v současné době mají detailně zmapovány zemní požární hydranty a jejich technický stav, takže je blesková potřeba požární vody v této části Budišova nijak nezaskočí.

Ze starých fotografií je patrná i dřívější „klasická role“ venkovských rybníčků na návsi – **chov vodního ptactva**. Jistě nejedna husa či kačena obohatila nedělní oběd mnohých budišovských občanů.

Na přelomu 70. a 80. let se pokoušela skupina rybářů (Zdeněk Dvořák, Ladislav Pospíšil ml. aj.) několik roků v Pekařáku **chovat ryby**. Kapři byli chytáni nejen na prut, ale několikrát se konal i výlov. Za velikého zájmu zvědavců (nás dětí, ale i dospělých) byl za pomoci sítí tažených po stranách rybníka a lodiček prováděn výlov rybníka. Jelikož jsem nepatřil mezi tyto rybáře, nemohu sdělit, jak chutnal pekařácký kapr.

V suchých létech se vcelku hojně využívala voda z tohoto rybníka **k zalévání zahrádek**. Mnozí z okolí si odváželi vodu v 200litrových sudech na dvoukolových kárách. Vzpomínám si, že dva sousedé (pan Dobrovolný a pan Machát) si umně zhotovili k tomuto účelu ruční vozík s nádrží. Od hráze rybníka často čerpala voda i tatrovka místního JZD, obvykle řízená panem Večeřou. Ještě vcelku před nedávnem, před připojením na veřejný vodovod, se z Pekařáku čerpala voda pro **zalévání hrobů** na místním hřbitově.

Pekařák zajišťoval těž potravinové doplňky pro mnohá zvířata. Pomocí různých sítěk připevněných na dlouhých násadách jsme my děti, ale i mnozí dospělí chovatelé, chytali „**bažince**“ pro domácí drůbež. Ve své době téměř denně chytal pan Bajer z družstevních bytovek drobný vodní plankton, námi označován jako „**blechy**“, pro **akvarijní ryby**.

Pro děti měl Pekařák určitě nejdůležitější význam v zimě, kdy zamrzal. Ještě před zavezením bazénu před Kašparovými, kdy se přítok ztelně oteplil, zamrzal rybník často již po 20. listopadu. To pak vznikl téměř „**zimní stadion**“ a mohla započít nekonečná hokejová utkání. Nezbytné branky, které byly po zbytek roku využity Pod Hrázkou jako

fotbalové, a shrnovadla svařil pan Miroslav Škarek. Občas se hrály zápasy i mezi vesnicemi. Vzpomínám si například na opakovaná střetnutí s Nářamčí či Studnicemi (rozhodčím byl Miloš Šulc). Zpravidla jsme vyhrávali výsledkem okolo 15:1. Nebylo divu, vždyť jsme my kluci měli doopravdovou brankářskou výzbroj (kdepak asi skončila?), ve které v mém dětství nejčastěji chytal Vláďa Frejlich, později Jirka Nováček a ještě později Petr Piňos. Mnohdy o víkendech přišel na rybník se svojí malou dětskou brankářskou výstrojí tehdy cca 10letý Petr Hrachovina z Brna, zvaný Paragon. To se pak hrálo na obou stranách se skutečným brankařem. Tento chlapec v té době chytal za Dům pionýrů a mládeže Brno, v dospělosti pak jako profesionál za prvoligovou Kometu Brno či Rosice, nyní chytá na sklonku své kariéry ve Velkém Meziříčí. Hokej se hrál „po kotníky,“ „po kolena“ nebo „po zuby.“ To znamenalo, do jaké výšky se mohl během hry zvedat puk. Zamrzlý Pekařák nám nepřinášel jen radost ze hry, ale i nepsanou povinnost shrnování sněhu a jeho vyhazování z rybníka. Nevzpomínám si, že by se některý mladý hokejista tomuto snažil nějak systematicky vyhnout, proto byla hrací plocha vždy prakticky ihned po sněhové nadílce připravena ke hře. Náš hokejový stánek měl mít i umělé osvětlení, na straně se zábradlím byly vztyčeny dva dřevěné, asi šestimetrové sloupy, na které měly být připevněny reflektory. Světla ale nebyla nikdy instalována. Jako vzpomínka na tuto snahu zůstaly až dosud přivařeny na zábradlí dvě dvojice železných kroužků - objímek.

Pekařák byl využit i **k dětským hrám**, jelikož v jeho bezprostředním okolí bydlelo mnoho dětí. Bylo období, kdy jsme na délce rybníka soutěžili s klasickými **kůrovými lodčkami**, vybavenými igelitovou plachtou. Skutečně moderním výstřelkem pak již byly vlastnoručně zhotovené motorové lodě s bateriovým pohonem. Dlouhé chvíle jsme si krátili **házením žabek** od hráze rybníka. Stále nevím, jak je možné, že Jirka Řiháků jich běžně dokázal jedním hodem 10 až 15. Ke hrám byla využívána i hráz rybníka. Na jejím železném poklopu jsme my kluci zejména v létě **hráli karty**. Dodnes si vybavuji, jak jsme občas po větrném poryvu lovili karty z rybníka. Pokud nás už karban nebavil, mnohdy jsme z tohoto stanoviště **zapisovali projíždějící auta** (SPZ, barvu, typ a počet osob ve vozidle). Jindy jsme o betonový taras **práskali petardy**, byla to ovšem domácí výroba za pomoci sirek, dutého klíče, hřebíku a kousku provázku. Hráz rybníka tvořila i **pomyslný start a cíl** cyklistických závodů, obvykle na okruhu okolo lékárny u Kepřtů. Nejčastějším vítězem býval František Kašpar.

K dobrovolnému **koupání** se Pekařák za mé paměti nikdy nevyužíval, což není divu, neboť jeho voda, slušně řečeno, spíše nevoněla. Vzpomínám si pouze na jedno koupání, to se dříve zmiňovaný Jirka Nováček vsadil s Laďou Vrbou ml. Po několika tempech ale už Jirka rychle ujížděl na kole provést svou očistu do Pyšelaku.

Poslední rolí, co si vybavuji, byla jakási přírodní pomůcka pro **předpověď počasí**. Pokud si v létě vlašťovky „brousily“ břicho o hladinu vody, bylo všem sousedům v okolí jasné, že bude pršet.

Závěrem bych si dovolil přidat ještě malé zamyšlení. Jistě že mnohé mnou zmiňované role Pekařáku jsou již dávno překonané či spíše úsměvné, přesto se ale domnívám, že především budišovské děti by si zasloužily pořádné kluziště ohraničené mantinely! Při tom si nelze nezpomenout na útržky z textu asi 30 roků staré písničky skupiny Katapult:

...až se bude psát rok 2006 ... až budem pyšní na všechno co dovedem ... pak bude možná pozdě na to chtít se ptát ... a co děti, mají si kde hrát?!

Co na to zejména vy, noví zastupitelé?

Ladislav Eichler ml.

Poctivost

Dříve se říkalo: S poctivostí nejdál dojdeš. V minulém období se ono rčení změnilo ve: Kdo nekrade, okrádá svoji rodinu. A v nynější době se z pojmu poctivost jakoby stal archaismus. Novinářka Petra Procházková v jednom ze svých rozhovorů použila další slůvko z této oblasti – pokora, tázaný jí odpověděl, že se podle něj jedná o projev slabosti. Vše jakoby bylo obráceno vzhůru nohama.

Jedno nedělní odpoledne, během léta, počasí přímo lákalo k vycházce. Neodolal jsem ani já. Při výjezdu z domu jsem se pozdravil s několika mladými lidmi, z nichž jsem některé znal od vidění, a pokračoval v cestě. Asi po sto metrech jsem před sebou spatřil cosi ležet na chodníku. Byly to dvě papírové dvoustekoruny. Obezřetně jsem je začal zvedat ze země. Vybavila se mi totiž historka, kterou jsem zažil při procházce před několika léty (shodou okolností jsem měl dnes naplánovanou stejnou trasu).

Tehdy jsem za prudkou zátočinou u Valdíkova rybníka uviděl na silnici peněženku. Ohnul jsem se pro ni, abych zjistil, komu patří. Zvednout se mi ji však nepodařilo, jakoby byla k silnici přibitá (jak jsem zjistil, do asfaltového povrchu byla přišroubovaná). Vzápětí se ozval chechot několika hochů, kteří byli ukryti v hustém porostu nedaleké stráně – naletěl jsem. Pomalu jsem se rozjel. Vzápětí se ze stráně znovu ozval řehot, cyklista jedoucí za mnou dopadl stejně.

Peníze jsem zvedl, tentokrát se smích neozval. Rozhlédl jsem se kolem sebe. Ulice byla prázdná, pouze v dáli jsem viděl skupinu, se kterou jsem se před chvílí míjel. Chvilí jsem čekal, zda se neobjeví někdo, komu budou chybět. Nestalo se tak, peníze jsem dal do kapsy a rychle se rozjel, jelikož mě čekalo pěkných pár kilometrů.

Cesta ubíhala a já najednou zjistil, že mě nalezené peníze začínají pálit. Nebyl jsem schopen vnímat okolní krajinu, a tak jsem začal uvažovat, kdo je mohl ztratit. Napadla mě pouze jediná možnost, že to musel být někdo z lidí, se kterými jsem se u našeho domu zdravil. Procházeli totiž místem nálezu těsně přede mnou, kdyby tam peníze již ležely, nemohli je přehlédnout.

Nechal jsem vše osudu, doufaje v náhodné setkání, během něhož se vše vysvětlí. Skutečně k němu po krátké době došlo – můj předpoklad byl správný. Rád jsem peníze vrátil a zhluboka si přitom oddechl.

Na začátku podzimu měla příhoda jakoby pokračování. Nakupoval jsem v obchodě a vzápětí vyřizoval cosi na poště. Asi hodinu po příjezdu domů jsem z hlášení místního rozhlasu vyrozuměl, že se našla peněženka, kdo ji postrádá, ať se staví na obecním úřadě. Hrklo ve mně, snad to není ta moje. Prohledal jsem nákupní tašku a všechny kapsy – byla.

A nakonec jen tak pro zajímavost, kromě několika drobných byly v nalezené peněžence dvě papírové dvoustekoruny.

Karel Pavlíček

Památník

Želentý sloup s hlavicí na vrcholu, nacházející se vedle kamenných pilířů na Kněžském kopci, postavil na základě vzpomínek své matky Zdeněk Sedláček. Ta mu vyprávěla, že ještě před kamennými pilíři stával v tomto místě dřevěný sloup, jenž měl na vrcholu dvě obruče otočené o devadesát stupňů. Kluci se prý do něj trefovali „kudlami“. Na základě tohoto ne moc přesného popisu vytvořil Zdeněk Sedláček sloup podle svých představ.

Nápad i materiál měl již delší dobu. S prací na sloupě začal na jaře 2006 a dokončil jej kolem 25. září 2006. Postavil jej s kamarády na již dříve zhotovený kamenný základ pomocí lan, metodou přesouvání. Sloup váží 300 kg, na jeho vrcholu je 100kg hlavice tvořená průnikem dvou plných plechových kruhů, vyvolávajících dojem zeměkoule, a smířčím křížem, který jakoby korespondoval s budoucím nápisem na jedné z cedulek: Na věčnou památku všem kamarádům a rodákům z Míhoukovic. Zamýšlená druhá cedulka je zatím nepopsaná (v myslí autora).

Spojením kamenných pilířů s ocelovým sloupem, a pokud bychom šli až do dob, kdy zde stal sloup dřevěný, jako by došlo k prolínání věků a k setkání generací. Výsledkem je odvážné seskupení kamene a železa, které budí pozornost.

Koho zajímá čeština

Jeden žák Velkého Magida strávil u svého učitele řadu let a rozhodl se, že se vrátí domů. Cestou ho napadlo, že by mohl vyhledat v Karlinu rabiho Árona, který byl před lety jeho druhem v Magidově učebně. Do města dorazil kolem půlnoci, jeho touha po příteli však byla tak veliká, že se ihned vydal do Áronova domu a zaklepal na osvětlené okno...

Tolik Martin Buber v knize Chasidská vyprávění. Dlouho jsem nevěděl, proč jsem si zrovna na tento příběh vzpomněl po přečtení článků *Čeština stále chudobnější, neobratnější a nelibezná* (Sidonia) a *Čeština ???* (Dokulil) v minulém a předminulém zpravodaji. Doufám, že o několik rádků dále se i k češtině dostanu. Zatím si doposlechněme příběh dvou rabinů, raději ovšem ve verzi Elieho Wiesela, jemuž se pointu podařilo vyklenout podle mého soudu lépe než Buberovi:

- *Árone, Árone, otevři!*
- *Kdo je tam? Zeptal se hlas zevnitř.*
- *Já, to jsem já. Přicházím z Meziriče!*
- *Kdo je tam? Ozval se opět stejný hlas.*
- *Říkám ti přece, že to jsem já. Árone, copak neznáš můj hlas? Zapomněls na dny a noci, které jsme spolu prožili?*

Ne, nezapomněl jsem, řekl rabi Áron. Ale jedině Bůh může říci já...

Žijeme v dobách, kdy vyřčené slovo znamená stále méně. Žijeme v dobách, kdy lze říkat a dělat cokoli. To, zda mluvíme a píšeme správně česky, je jen komár, jehož tu na stránkách zpravodaje pracně cedíme, zatímco velblouda jsme ochotni spolknout. Odkud že je odposlouchána ta *čeština stále chudobnější, neobratnější a nelibezná*? Ze sdělovacích prostředků? A ty jsou tady snad od toho, aby vytvářely a kultivovaly prostor pro češtinu bohatou a líbeznu? Asi by měly být. Ve skutečnosti jsou tu proto, aby čas, který s nimi strávíme, prodaly inzerentům a vlivovým agenturám. Čím podlejším a nestydatějším způsobem naši pozornost přivábí, tím lépe pro ně.

Jedině Bůh může říct já... A kdo je člověk?

Jak je možné, že se mezi námi najde byt' jen jediný, kdo je ochoten dívat se na pořad, který jeho autoři nazvou *Udělám cokoli*? Co to má být, cokoli? Strčím si do nosu žízalu, skočím z mostu, stanu se pornohercem, uvařím si polévku z vlastní babičky... jen když mi to zaručí mých deset minut slávy? Prý ne, má to být údajně zábava pro celou rodinu a motivace účinkujících je ušlechtilá (nevím, neviděl jsem, vidět nechci...) Ale jak si vůbec někdo může dovolit vyřknout toto: *cokoli*...

Může být něco krásnějšího, než vyznat někomu lásku v přímém přenosu? (*Pošta pro tebe*). Nevím, je mi těch lidí líto (neviděl jsem, vidět nechci...) Podle mě pravděpodobnost, že navrhovaným postupem jakoukoliv skutečnou lásku zabijeme, hraničí téměř s jistotou.

A co to je za *Třináctou komnatu*, která se pro nás otevírá každý pátek, takže se miliony diváků mohou hrabat ve věcech, jež by měly zůstat skryty? Zajímá někoho z vás třináctá komnata vašeho souseda? Pokud ano (opatrně!), jistě je to zájem vedený láskou a touhou porozumět, pomoci... Ale proč by nás měla zajímat třináctá komnata například Petra Jandy?

Jedině Bůh může říct já... A kdo je člověk?

Když Pán Ježíš řekl *Já jsem cesta, pravda a život*, věděl, co říká, a měl právo – jako jediný – to říci. Když řekl *Já jsem pravda* súfijský mystik Husajn ibn Mansúr al-Halládž, věděl, co říká, a zaplatil za to krutou mučednickou smrtí. My máme díky televizi dokonce celou *Hodinu pravdy*. Jak to vůbec dokážeme unést?

A máme tu poslední případ, *Reality show Když hvězdy tančí*. Jsou krávy na pastvě a jsou krávy u žlabu. Ty na pastvě si potravu samy vybírají, ty u žlabu se musí spokojit s tím, co jim kdo nasype. Není to tak dávno, kdy nás znepokojily zprávy o tom, že krávy se živí – rozemletými kravami (masokostní moučka, zdroj nemoci šílených krav – BSE). A jak je to s námi? Kolik z těch hvězd, které tu tančí, je hvězd skutečných, a kolik z nich bylo mediálními inženýry uměle vyrobeno, recyklováno, rozemleto, televizním divákům do žlabu nasypáno a týmiž diváky poslušně sežvýkáno? Kolik z těch hvězd bychom skutečně znali a za hvězdy považovali, kdyby nebylo televizní obrazovky?

Žerty stranou a k věci. Když toto píšu, záměrně si nešpiním monitor počítače výčtem toho, co nám nabízejí média komerční. Všechny dosavadní příklady jsou vzaty z nabídky televize **veřejné služby**. To tam nikdo neví, že nelze události zároveň vytvářet a zároveň o nich i referovat? Je hrubým porušením zpravodajské etiky, jestliže se v hlavním zpravodajském pořadu jako jednu z hlavních zpráv dozvídáme, kolik ze diváků sledovalo přiblblou show, jíž tatáž televize dala vzniknout. To mají být *Události*?

Ale možná pan Dokulil podobně jako já televizi nesleduje (ptáte-li se, odkud mám povědomost o vysílaných pořadech, odpověď je prostá – občas procházím kolem zapnuté obrazovky. Pokud mám tu moc a okolnosti to dovolí, vypínám, pokud ne... raději nepokračovat) a své příklady bere z řeči, jež zaslechne ve svém okolí nebo jež vede s jinými lidmi. V tom případě by měl vzít do úvahy, že každé lidské společenství – profesní, věkové, zájmové – má svůj vlastní způsob vyjadřování, takzvaný slang. Na jeho článku je patrné, že celá řada příkladů je vzata z prostředí lidí, pohybujících se kolem počítačů. K anglickým termínům v tomto prostředí užívaným je tedy autor shovívavější než k termínům téhož původu užívaným v prostředí jiném. Kdyby psal článek dejme tomu právník, jeho jazykový cit a povědomí by ho zavedly zákonitě jinam (a například slova dehonestace nebo kauza by jej asi nijak neiritovaly).

Zdánlivě nejsympatičtější a nejvíce ve shodě s tím, co jsem napsal, je Dokulilův postřeh: *Když někdo potřebuje velmi vyzdvihnout umělecké dílo, označí je za kultovní, aniž si uvědomuje, co přesně ono slovo znamená. Z takového označení však neresultuje, zda je dílo dobré či ne. Raději ignorují kultovní díla*. Myslím si, že kult – uctívání – vždy, ať už je pravý či falešný, vychází z nějaké hluboké vnitřní lidské potřeby. Proto nikoho ani nenapadne označovat za kultovní postavy či díla vytvořená mnou výše popsáným recyklovacím způsobem různých reality show. Vydobude-li si kniha, film, seriál... nálepku *kultovní*, je tu jistá pravděpodobnost, že se jejich tvůrce vědomě či nevědomě nějakého skutečně hlubokého lidského pocitu, touhy, potřeby, archetypu... alespoň dotknul.

Last but not least. Jestliže nás pan Dokulil ve svém článku správně varuje před tím, abychom se nepokoušeli napodobovat anglické r, nevím, proč nás o kousek dál nutí vyslovovat francouzské nosovky, španělské ll a b/v. Obecnou zásadou by mělo být, že cizojazyčná slova vyslovujeme takovým způsobem, jak je v kterém jazyce běžné. Pokud

ale v češtině některou z potřebných hlásek nemáme, nahradíme ji tou českou hláskou, která se jí nejvíce podobá (sitroen, sevilja atd.)

To ovšem pouze v tom případě, že nám skutečně záleží na tom, abychom mluvili kultivovaně. Obávám se ale, že se raději nebudeme namáhat louskáním nějakých zatrpklých výlevů staromilských podivínů Sidonie, Dokulila a Horáka. Raději se podíváme na to, kdo dnes vypadl ze *Superstar*. Příště si můžeme třeba vyměnit manželky.

Jiří Horák

Z XVIII. Šlěpějí Jakuba Demla

Chytil jsem jednou ve své zahradě do želez kočku, a ta železa jsem na ní nalíkl proto, poněvadž příliš silně jsem myslel na zpěvavé ptactvo, a na to, že cizí kočka v mé zahradě nemá co dělat, když já sám žádné kočky nemám jenom proto, že mně tolik záleží na zpěvavém ptactvu, na strnadech, na stehlicích, na sýkorkách, na skřiváncích, na pěnkavách a na takových, kterých jménem ani neznám a pro které už mne také veřejně obvinili z lukrativnosti, poněvadž dnes většinu lidí je nepochopitelné, že by někdo na stromy dával ptačí budky jenom z lásky k ptákům, když se přece v tomto světě všechno dělá jenom z lásky k sobě. Ale vy, kteří máte úctu k mému slovu a věříte v nesmrtnost duše a nevíte si v té věci rady, optejte se mne, kde byste koupili vzorné ptačí budky, a já Vám poradím. Ničím jiným nemůžete mi udělat větší radost, poněvadž já myslím na věci, na které se obecně zapomíná a poněvadž vidím, že z takové ptačí budky vylihně se tolik krásného peří, tolik roztomilých pohybů, tolik křídel a zpěvů! Kolik dětí se tím potěší, kolik rolníků, kolik řemeslníků, kolik milenců, kolik lidí nešťastných a kolik básníků!

Vidím do budoucnosti i do minulosti, a proto tak velice trpím pro ptačí budky a milerád na sebe přijímám pomluvu a podezření z lukrativnosti...

Blíží se krutá zima a mnoho bohatých lidí ani si nevzpomene na zpěvavé ptáky a že by jim mohli koupit dřevěné budky a že Jakub Deml by jim poradil, kde by je mohli koupit a kam zavěsit a jak ty ptáčky v zimě krmit...

Protože někde se musí začít a více se nedá dělat: někde člověk musí začít trpět *ne pro sebe*, nýbrž pro takového strnada, pro takovou trpělkou, pro vrbu, pro lípu, pro cestu, pro kámen, jenž tu žil čtyři tisíce let a její právě navrtávají, aby jej vystřelili a roztrhli: aby z něho nadělali materiálu pro rodinný domek, anebo pro stodolu...

Někde se musí začít a více se nedá dělat: někde člověk musí začít trpět *ne pro sebe*, nýbrž pro *všecko*...

A když jsem tu kočku chytil do želez, myslel na ta ptačí hnízda a ještě více opojen pomstou a krvežíznivostí, střelil jsem do ní z flobertky i z revolveru, ale kočka plivla na mne krev a prskala a syčela jako voda na rozžhavené plotně: jako život před jiným životem, jako život, jako život, jako život *věčný*, jako život nezničitelný, jako život, který nemůže a nesmí odpustit, když ho někdo chce zabít – ty ho sice nezabiješ, ale on ti nemůže odpustit – poněvadž tuto kočku jsi zabil, namlouvaje si, že vybírala hnízda a ničila je, hnízda zpěvavých ptáků: ty sám jsi viděl takové hnízdo strnadů, pět žlutých zobáčků se otvíralo v trávě na mezi za tvým domem, típalo a za několik hodin na to sežrala je kočka, ta kočka, kterou jsi chytil do želez, která tak drze se na tebe dívala, když

jsi tloukl na okno, abys ji zaplašil... Ona je sežrala, ty mladé strnádky a tys ji měl v železech a střílels do ní a ona proti tobě prskala krev, a kdyby nebyla chycena za nohy, byla by ti skočila do obličeje a byla by ti vyškřábala oči a ukousla nos...

Život je strašný, člověče, neboť konáš-li spravedlnost pro ptactvo nebeské, těžce a s pláčem ji poškozujes na kočce, nikdy nevěda, co je Bohu milejší: zda kočka, či to ptactvo nebeské, které bylo stvořeno o něco dřív, jak nás poučuje Bible. „Čtvernohá zvířata a naposledy člověka.“

(Jakub Deml Šlápěje XVIII, Edice Dílo Jakuba Demla sv. 17, 2. vydání, Vydalo nakladatelství Vetus Via v roce 2001)

Zlý báb a ti druzí aneb Myšlenka stíhá myšlenku

Často se stává, že se v duchu něčím zabýváme a najednou myslíme na něco úplně jiného. A jak myšlenka stíhá myšlenku, nevíme nakonec, na co jsme to vlastně původně mysleli. Pokud jsme zrovna neřešili nějaký závažný problém, nic se neděje. V opačném případě musíme zařadit zpátečku a snažit se vrátit na začátek. U mě je našťastí častější ten první případ, protože závažných problémů jako důchodkyně už tolik neřeším.

Pokusím se teď myšlenky trochu pohlídat, abych mohla popsat jeden takový myšlenkový pochod.

Nedávno jsem málem nedopnula kalhoty, takže bylo jasné, že podkožní tuková vrstva na bříše zase nabyla na objemu. A najednou jsem ve vzpomínkách ve škole v Budišově. Postupujeme vysvlčení do půl těla ke stolku, kde nás, začínající prváčky, pan doktor Míček prohlíží a paní učitelka Davidová zapisuje, co jí diktuje. Když jsem se pak doma s tím zážitkem pochlubila, chtěla maminka vědět, co mně pan doktor říkal. „No“, povídám, „říkal pořád kul, kul. Říkal to všem.“

Maminka byla samozřejmě zvědavá, jaké to kolektivní onemocnění nás postihlo a pana doktora se zeptala. A co se dozvěděla? Pan doktor mimo jiné zjišťoval tukové vrstvy na různých místech našich poválečných tělíček a ty byly vesměs nulové. Paní učitelce pak stručně diktoval ne „nula“, ale „nul.“

To takhle jde v noci jeden opilec po ulici, vybavuji si dál – asi kvůli tomu kůlu – zastaví se u trafiky, pohlédne na vývěsní tabuli, pak vezme do ruky cihlu, přejede s ní po plechové roletě, která chrání zamčené dveře, a když se rozespálá trafikantka vykloní z okna, zahuláká na ni: „Znáte kykolky?“ Babka chvilku hubuje, pak zavře okno, ale ještě si ani nestačí lehnout, když se rámus opakuje a opilec huláká ještě hlasitěji: „Znáte kykolky?“ Ale to už je vzhůru i syn. Vyběhne ven, drapne chláпка a dožaduje se vysvětlení. A dotyčný ožrala ukáže na vývěsní štít, kde je napsáno ZNÁMKY KOLKY.

No, ten vtíp moc časový není. Stahovací rolety už většinou vstup do trafik nechrání a ani zmíněný nápis už není vidět. Jen ti opilci jsou stále aktuální.

Vlasta Burian se jednou ptal, jaký pokoj je pro něj v hotelu připravený, a když mu řekli, že apartmá 23, ohradil se, že on je Vlasta Burian a je mu jedno, co má Apart. Nebo jak chtěl Felix Holzman vědět, kdo je to ten pán Kulel, když mu partner sdělil, že hraje ukulele. A to mně připomíná tvrzení, že Wolfgang a Madeus Mozartovi byli bratři a vynalezli ruchačlo. Z novější doby si vzpomínám, jak se Halina Pawlovská

v Banánových rybičkách ptala, jestli víme, kdo je to měkoň, když se zpívá: Už mně koně vyvádějí, už mně koně sedlají. A bylo tam tehdy podobných legráček víc.

Irena Dousková nechává zase ve své hře Hrdý Budžes obdivovat malou Helenku v neodolatelém podání Báry Hrzánové hrdinu bez bázně a hany, dokud jí (myslím Helence) nepřinese zklamání zjištění, že se jedná o úvod básně S. K. Neumanna („A hrdý buď, žes vytrval...“)

Tady si autorky hrají se slovními spojeními, které vytvořil někdo jiný. Někdy se ale podaří bezděčně stvořit novotvar, nad kterým dodatečně žasne i jeho původce.

Vzpomínám si, jak se před lety v rozhlase ptali jednoho textaře (na jméno si už nevzpomínám) na jeho trapasy. Za největší trapas považoval, že nechal v jedné písni smrdět podkoního („čpí tam pot koní a voní tymián...“)

Na podobná nedorozumění si jistě vzpomíná každý a některá jsme sami zažili. Já teda ano. Ale než se jimi budu zabývat, sáhnu nejprve tak říkajíc do jiného šuplíku.

Před lety jsme se rádi bavivali „novými“ významy slov. Co je to Havana? Údiv nad zařízením koupelny. Pacifik? Amputace horní končetiny. Anoda? Česko-ruské přitakání. Katapult? Specializovaná prodejna pro popravčí atd, atd .

Zajímavá byla také knížka, ve které Josef Lada ilustroval některá známá přísloví a rčení. Namátkou třeba Mele hubou, Plete nohama. Tady není těžké zobrazit jejich doslovný význam. Složitější ale bylo zobrazení přísloví Lež má krátké nohy (Ladovi prý dalo dost práce, než na to přišel) – Dva pánové leží na louce a blíží se k nim slečna, která rozhodně nemá nohy jako laňka. Jeden mladík se už už zvedá, ale druhý ho usměrňuje: „Lež, má krátké nohy.“

A to mně připomíná kdysi populární pořad v televizi, kam diváci posílali náměty pro nové písničky. Textaři, skladatelé a interpreti byli tuším losováni a vybraný námět jim byl přidělen. Tak vznikla třeba známá Lékořice, kterou zpíval Václav Neckář. Mně se však vybavila jiná písnička, která sice popularity Lékořice zdaleka nedosáhla, ale zato mě zaujala pohotovost textaře. Námět totiž byl Zlomená lyže. Představuji si, jak se jeho autor nebo autoři pochechtávali při představě, co si s tím ten vylosovaný chudák počne. A on to vyřešil s přehledem. Zpracoval jej jako Zkrocení zlé ženy. Ono totiž stačilo, aby se to určené slovní spojení v textu třeba jen objevilo. A tak píseň začínala „Zlomená-li ženská pýcha je“ (na slovo pýcha bych přísahat nemohla, ale zlomená-li že... tam byla zcela jistě).

Ale abych se vrátila k vlastním zážitkům. Mám jich samozřejmě víc. Uvedu ještě alespoň dva. Když jsem se jako mladá holka poprvé setkala s písničkou „Věje vetor po ovesnom klasu“, myslela jsem si v první chvíli, že je to upoutávka na žně v zemědělské velkovýrobě (jede Zetor). Další slova mě samozřejmě vrátila do doby, kdy ještě traktory po polích nejezdily.

Říkám si proto (už zase odbočuji), že si děti, které byly soustavně krmeny socialistickou propagandou, možná opravdu myslely, že ve známé písni „t r o u b ě j í“ proto, že „n a h o r á c h j e L e n i n““. Slyšela jsem to jako vtip, ale už předtím mně to bylo předloženo jako pravda i s určením kdo, kdy a kde.

Můj druhý slibovaný zážitek je z raného dětství. Slyšela jsem tehdy ukolébavku Letěla bělouňka holubička, v níž andělíček slibuje dušičce: „...já půjdu k děťátku místo tebe. Tam je zlíbám, ukolíbám...“ Nějak mně unikly souvislosti a zaujalo mě jen, že tam je zlý báb a chtěla jsem vědět, kdo to je.

A už jsem zase zpátky v dětství, v období obzvlášť častých podobných nedorozumění. Jedna holčička se prý modlila: „...sedí na krabici Boha, Otce všemohoucího.“ No, dnes neříkáme „na pravici“, ale „po pravici“, a tak by se to už stát nemělo. Nevím ostatně, jestli se to stalo doopravdy. Ale o jiné příhodě vím, že je skutečná. Vypravoval mi ji tatínek a pravděpodobně se týkala některého jeho bratra. Dotyčný při modlitbě Zdrávas Maria osvědčil svéráznou logiku, když odmítl říkat „plod života tvého“, protože „plot je mezi zahrada, správně je prot“, což po mašovsku znamená prut

A přitom tehdy určitě nevěděl, že už prorok Izaiáš v osmém století před Kristem mluví o mesiáši jako o výhonku z kořene Jesse. Chtěla jsem si ověřit, že se jedná skutečně o Izaiáše a v ekumenickém překladu bible jsem se dokonce dočetla: „Vzejde p r o u t e k z pařezu Jišajova“. Tak vida! Kdybych byla katechetkou a nějaké dítě by ke mně přišlo s touto námitkou, musela bych je dřív, než mu budu cokoli vyvracet, pochválit, že umí uvažovat.

Tatínek, ten mi toho, když jsem byla malá, tolik navyprávěl! Třeba tu příhodu, ve které se také jedná „o slovíčko“, ale tady je to přezdívkou.

Jednomu klukovi v Mašůvkách prý říkali Avé. Nebyl tím ale myšlen starořímský pozdrav...

Na slavné mašovské poutě se sjížděli komedianti už několik dní předem. No a jednou si jedna paní od kolotoče vymínila v jedné rodině, že si bude u nich vařit kávu. Za to se může chlapec zadarmo povozit na kolotoči. A tak si kolotočářka vařila kávu a kluk se vozil. Fungovalo to dobře, pokud nenastala vlastní pouť. Tehdy se klouček zase uvelebil na kolotoči a čekal s ostatními, až se roztočí. A vtom k němu přistoupila kolotočářka, která od dětí vybírala peníze, a natáhla ruku. „Babo, ve si u nás vaříte avé,“ ohradil se dotčeně. Jak to dopadlo, nevím. Podle tatínka mu bába dala pár pohlavků a stáhla ho z kolotoče, ale nejsem si úplně jistá, jestli si to trochu neupravil, aby byl příběh zajímavější. Škoda, že už se ho na to nemůžu zeptat. Ale ten úplný závěr, o kterém není pochyb, je, že dotyčný získal přezdívkou Avé, kterou mu už nikdo neodpáral.

Tak, a teď už zase nevím, na co jsem původně myslela. Aha, ty špeky na břiše. Měla bych zhubnout.

Marie Holasová

Zámecká kaple

Vedle „malovaných místností“ a saly terreny je kaple snad nejméně známým skvostem nacházejícím se ve II. patře budišovského zámku. Kaple sloužila k soukromým bohoslužbám rodiny a služebnictva.

Dominantou úzké místnosti s půlkruhovým zakončením je oltář. V arkýři nad oltářem se tyčí velký kříž se širokými rameny s přibitým Spasitelem. Po obou stranách kříže stojí cherubové v životní velikosti, přičemž cherub vlevo přidržuje obraz sv. Rodiny. Sedící

Bohorodička hledí k sv. Josefu, v rukou drží malého Ježíše, který kyne zády otočenému sv. Janu Křtiteli. Vedle Jana Křtitele klečí jeho matka Alžběta a nad ní se k Bohorodičce sklání chrámový kněz Zachariáš, manžel Alžběty. Obraz o velikosti 76 × 72 cm je namalován na plátně a horní rohy jsou seříznuty.

Do štukové výzdoby stropu byl vsazen obraz, na němž jsou zobrazeny zemřelé děti Paarových vedené andělem do nebeské slávy. V září 2000 se zjistilo, že strop kaple je značně narušen dřevomorkou, následkem čehož došlo k poškození nástropního obrazu. Ten je v současné době rozložen na zemi „rybářského salonu“ v jedné z „malovaných místností“, čekaje na restaurování. Druhá malba přímo na stropě zobrazuje Boha Otce na oblaku obklopeného andělky.

Na stěnách je cyklus šířkově rozvedených obrazů líčících příběhy ze života Krista. Při vstupu do kaple, naproti oltáři, je to: Uzdravení nemocných a Smrt sv. Josefa, čelem k oltáři po levé straně: Křest Kristův a Svatba v Káni, po pravé straně: Zasnoubení sv. Josefa a Poslední večeře (velikost obrazů na bočních stěnách je 184 cm na šířku a 156 cm na výšku). Za oltářem je půlkruhový obraz: Vyslání apoštolů. Tyto obrazy pocházejí až ze 70. let 18. století. Bylo to v době, kdy za nového majitele, barona Jungwirtha, dochází k přestavbě kaple a pravděpodobně i k přemalování původních narušených obrazů. Zde bych trochu odbočil a vylíčil, jak došlo k odchodu Paarů z Budišova.

Posledním členem moravské paarovské větve v Budišově (vlastnila kromě Budišova další nemovitosti v Čechách a Rakousku) byl jediný žijící syn manželů Paarových, Josef Quidobald (Quido). Jeho život již v mládí poznamenala choroba, která mu zamezila poskytnout rodu dědice. Quido zdědil budišovské panství po matce hraběnce Paarové, která zemřela r. 1744. Po její smrti se Quidův stav začal zhoršovat, zemřel 1. 12. 1751. Ve své závěti učinil dědicem bratrance Jana Václava Paara, který však na Budišově nepobýval. Roku 1768 jej pozdější kníže vyměnil s baronem Františkem Jungwirthem za Kardašovu Řečici. Kardašova Řečice, barokní zámek jihozápadně od Jindřichova Hradce, tak přibyla do rozsáhlého majetku Jana Václava Paara, jenž zdědil po matce Marii Terezii Šternberkové také zámek v Bechyni. Bechyně se stala hlavním reprezentativním sídlem rodu po povýšení Jana Václava r. 1769 do knížecího stavu. Paarové setrvali na Bechyni až do roku 1948, kdy zámek zabral stát.

V současné době je strop kaple provizorně podepřen lešením a dřevomorka si nerušeně vybírá svou daň.

Na závěr bych si dovilil citovat PhDr. Jaromíra Neumanna: „Celý soubor sochařských a malířských prací v Budišově je nutno postupně restaurovat a současně pečovat o zachování pozoruhodného urbanistického celku obce. Pokud je moje informace správná, nebyl Budišov zařazen ani mezi památky druhé kategorie, což je skutečnost hodná politování a nepochybně omyl při památkové kvalifikaci této pozoruhodné lokality. Zvláště na Českomoravské vysočině, kde není síť památek tak hustá jako v jiných bohatších krajích, je třeba věnovat lokalitám tohoto druhu a významu náležitou pozornost a péči. Nutnost systematické restaurátorské práce je nábílední.“

Oltář

Obraz sv. Rodiny

Vyslání apoštolů

Uzdravení nemocných

Smrt sv. Josefa

Zasnoubení sv. Josefa

Poslední večeře

Křest Kristův

Svatba v Káni

Zemřelé děti Paarových vcházející do nebeské slávy

Bůh Otec na oblaku obklopený andělky

Fotografie Miloslav Fiedler, Vladimír Hort, Jana Pavlíčková, a Alois Lisý

Použitá literatura

Sochařská a malířská výzdoba zámku a městečka Budišova, PhDr. Jaromír Neumann, Praha

Za uměním Vysočiny, Baroko na Budišovsku a Tasovsku, Vladimír Němeček, Alois Plichta a Adolf Rossi, Arca JiMfa 1996

Diplomová práce: Z historie městečka Budišova, Alena Pučálková, Třebíč 2003

Sestavil Karel Pavlíček

ZE SVĚTA

Táto, Ty ses zul!

Počátkem srpna letošního roku znovu rozvířilo hladinu nebezpečí teroristických útoků na leteckých linkách. Byly odhaleny tekuté bomby u cestujících z Londýna přes Atlantik. I já jsem měl naplánovanou cestu z naší republiky do Spojeného království. Z médií jsem se dozvěděl informace o přísných kontrolách, zákazu nošení příručních zavazadel na palubu, zpoždění letů až po úplné zrušení.

Nedělal jsem si z toho těžkou hlavu, protože v televizi toho napovídají, však znáte to? Tak o co jde.

Ráno jsem zavolal na letiště, kde mně slečna sdělila, že omezení jsou pouze pro lety do Londýna a na ostatních letištích v Anglii je obvyklý provoz.

Jaký vliv mají masmédia, bylo zřejmé už v odbavovací hale. Jako jediný jsem měl příruční zavazadlo.

Jediný rozdíl byl při osobní kontrole na rentgenování příručních zavazadel. Tam jsme se museli zout a dát pod rentgen i boty.

Jakmile jsem byl požádán, abych i já dal svoje boty pod rentgen, hned jsem si vzpomněl na notoricky známou větu Heleny Růžičkové z českého filmu Slunce, seno..., tedy slova paní Škopkové „táto, ty ses zul!“

Hned mně došlo, že kdyby starý Škopek byl terorista, nepotřeboval by žádné tekuté bomby, zbraně ani ostré předměty. Jednoduše by se zul. Všichni by padli a on sám by prošel až do letadla. Co by se dělo po tom všem, jen těžko domyslet.

Nejenže většina lidí je dobré mysli a vychování, ale osvojila si i osobní hygienické návyky. Proto naše kontrola proběhla rychle a bez problémů.

Letadlo se vzneslo a zamávalo křídly nad Prahou. Na palubě byla dobrá nálada, žádné zpoždění a v Anglii svítilo sluníčko.

Petr Kosina, Castleford

Z PŘÍRODY

Zahradníkův rok

Je zima a my bychom se rádi vrátili do podzimního času. Právě v tomto období se rodí také náš příspěvek. Jsme proto ještě stále plni dojmů, stále plně pracovně v „zápřahu“. Může za to vhodné a vlídné počasí. Často prší a je stále poměrně teplo. To nás také přivedlo na téma dnešního povídání o zeleni.

Již každý podzimní čas nastává doba vysazování ovocných stromků, růží, okrasných dřevin. Často řešíme se zákazníky, jestli je nějaký ovocný druh vhodnější vysazovat na podzim, nebo je lépe sázet ho na jaře. Obecně platí, že jádroviny (jabloň, hrušeň), ale i jeřáb vysazujeme na podzim bez obav. Stihnou zakořenit do zimy a na jaře pak okamžitě začínají růst. Peckoviny je lepší vysazovat na jaře, hůře zakořeňují do zimy a potom často usychají. Proto volíme výsadbu na jaře. Tyto zásady však jako u všech rostlin neplatí striktně a pokud je například pěkné počasí na podzim, peckoviny můžeme bez obav vysazovat i v tomto období. Navíc obvykle mají přirozeně dostatek vláhy. Pokud ovšem nastane suché jaro a nemáme možnost kvalitní zálivky, je nám jarní výsadba ovocných stromků málo platná.

V neposlední řadě je důležitým prvkem také to, jestli určitou odrůdu ovocného stromku jsme schopni sehnat. Největší výběr odrůd jednotlivých druhů ovocných stromků je právě na podzim. Když potom sháníme nějaké „speciality“ na jaře, nemusíme být úspěšní. Na jaře se totiž doprodává to, co se neprodalo na podzim. Je to vcelku pochopitelné, protože přes zimu nám toho moc nenaroste. Navíc v jarním období je prodej stromků limitován teplotami, když začnou růst a stromky vyraší, výsadba je riziková a ujmoutí stromku nejisté. Podobně je to i s růžemi. Obliba nákupu růží na jaře roste. Tento trend podporuje i skutečnost, že růže při tužších zimách namrzají. Abychom nebyli v jarních měsících tak moc limitováni v prodeji teplotou, balí se kořeny růží do různých obalů anebo se hrnkují. Vysychání zabraňuje také voskování (parafinování) stonků.

Okrasné dřeviny je také velmi vhodné sázet v podzimním období. I když se hlavní prodejní sezóna přesouvá na jaro, na podzim jsou přirozeně nižší teploty, vyšší vlhkost vzduchu, více srážek. Je to ideální doba pro přesazování listnatých i jehličnatých dřevin. Pokud ovšem budeme přesazovat listnác s listy, měli bychom počkat, až opadají, nebo je musíme odlistit. Rostlina totiž při přesazování utrpí šok (přetrhají se jí kořinky). Tento šok se projevuje tím, že rostlina ve zvýšené míře odpařuje vodu z listů a to má za následek její uschnutí. Pro zdárné ujmoutí takovéto rostliny je proto nutná nižší teplota, vyšší vlhkost a hodně vody.

U výsadby dřevin se zemním balem riziko poškození kořenů rostlin nehrozí, rostliny jsou pěstovány a připravovány na vyjmutí ze země. Kořeny se v důsledku pravidelného obrývání během pěstování ve školce tvoří převážně dovnitř balu. Strom s takovýmto balem se vyrývá buď ručně, pokud jde o větší dřeviny, anebo dřeviny citlivé na poškození kořenu strojem. Tento bal se potom zabalí do jutové plachetky a u většího balu, kde hrozí jeho rozpad, se ještě přidává na zpevnění drátěný koš. Při výsadbě se potom celý takto připravený bal vloží do výsadbové jámy a strom se zasadí. Jutový obal i drátěný koš se v zemi velmi rychle rozpadnou, takže nic nebrání prorůstání kořenů do

volného prostoru. Dbejme na to, aby zem kolem balu byla co nejkvalitnější. Umožníme tak mladým kořínkům lepší a rychlejší růst. Po dobrém zakořenění už nevádí ani horší zem v dalším okolí kořenů. Po výsadbě musíme rostlinu dobře zalít. Vytvoříme okolo kmenu výsadbovou mísu, aby se nám po zalití voda držela v okolí balu. Pokud sázíme velké dřeviny s velkými baly, dáváme pro lepší možnost zalití i drenážní nebo zalévací trubici, kořenovou sondu do prostoru ke kořenům s vyústěním na povrch.

Stromy upevňujeme ke kůlům, aby se nevyvrátily. Uvážeme je popruhem do osmičkového úvazku. Úvazek každoročně kontrolujeme, jestli je dostatečně volný, aby se nám rostliny neškrtily v místě uvázání. Nikdy nevážeme jenom provazem, ten se velmi často zařezává do kmene a v případě, že zaroste, může se strom v tomto místě i zlomit. Tato pravidla platí i pro ovocné dřeviny a vzrostlejší jehličiny.

Okrasné dřeviny s balem můžeme vysazovat i na jaře, nejsme tak omezováni teplotami jako u prostokořených dřevin, ale i tento způsob má svá pravidla a výsadba své časové hranice. Obvykle už nevysazujeme, když rostliny vyraší. Prakticky celoročně můžeme sázet stromy v kontejnerech. I tento způsob pěstování a následného prodeje je stále vyhledávanější.

Náročnější druhy dřevin citlivé na nízké zimní teploty vysazujeme až na jaře. Během příštího roku dobře prokoření a potom tak lépe odolávají zimě v roce dalším.

To jsou jenom některá pravidla a zákonitosti výsadby rostlin v určitých obdobích roku. Přejeme pěknou zasněženou zimu.

...a odpočívajte.

Molnárovi

SPORT

Podkolejáci versus Nadkolejáci

Po letech, kdy se uskutečnilo na rybníku Pekařák památné hokejové utkání příznivců Komety Brno a Dukly Jihlava, se opět rivalové, bydlící pod a nad kolejemi, utkali v utkání fotbalovém.

Již samotné lajnování hřiště dávalo tušit, že se bude jednat o zápas neobvyklý. Pomezí čára v jednom místě začala pozvolna vybočovat ze svého přímého směru k chovatelskému areálu, naštěstí si to po určitém úseku rozmyslela a svoji přímou pouť dokončila. Někteří z aktérů se ocitli na zemi (údajně v důsledku dřer ve vysoké trávě, popř. zakopnutí o zapomenutý kabel na zemi) ještě než utkání začalo. Na klidu nepřidala nepřítomnost lékařské služby. Všechny tyto obavy vyřešil úvodní hvizd rozhodčího a utkání mohlo začít.

Podkolejáči

Nadkolejáči

Obě mužstva se do sebe od začátku pustila s nevidaným, ale korektním zápalem. Ti zdatnější se pokoušeli i o klíčky a finesy upomínající na jejich dřívější fotbalové umění, ostatní se snažili odkopnout míč směrem k soupeřově brance. Nutno dodat, že se to mnohdy nedařilo v důsledku falše, popř. drnu na nerovném úseku. Míč tak putoval k překvapení všech obráceným směrem než všichni očekávali.

Rozhodčí, ač pohybující se v malém akčním rádiu, utkání zvládal s přehledem (občas se sice muška vyskytla – dvanáct hráčů hrajících v jednom mužstvu, popř. hra rukou místo nohou), o čemž svědčí i citlivé rozdělení utkání na několik patnáctiminutových úseků, mezi nimiž si hráči obou mužstev mohli dodat síly prostřednictvím iontového nápoje.

V normálním hracím čase skončilo utkání nerozhodně v poměru 2:2. O všem měly rozhodnout pokutové kopy. A nebyly to kopy ledajaké. Pokud míč směřoval do brány, hrozilo protrhnutí sítě, naopak míče vedle vážně ohrožovaly plot jedné ze zahrad. Po vystřídání všech hráčů, včetně brankářů bylo jasno – Nadkolejáci zvítězili v poměru 4:2.

Na závěr čekaly na všechny douzované párky (když už pro nic jiného, tak pro ně stálo za to nelítostný boj podstoupit), a jak na hráčích, tak na divácích (spíše divačkách) byla vidět dobrá nálada – nutno dodat, že přes tuto pohodu bylo na Podkolejácích znát, že již nyní prahnou po odvetě v příštím roce.

Karel Pavlíček

POČASÍ

Přehled srážek v měsících

září	14,2 mm
říjen	21,0 mm
listopad	30,6 mm

Z NOVÝCH PŘÍRŮSTKŮ V REDAKČNÍM ARCHÍVU

Pozvánky na věnečky a plesy

OBČANÉ Z BUDIŠOVA
POŘADAJÍ
V NEDĚLI DNE 16. ÚNORA 1919

PLES

V SÁLE P. VALENTINA ŠKODY.

HUDBA MÍSTNÍ.
ZAČÁTEK V 7 HODIN VEČER.
VSTUPNÉ ZA OSOBU 4 K.

ČISTÝ VÝNOS VĚNOVÁN BUDE SIROTKŮM
PO PADLÝCH LEGIONÁŘÍCH.

V sobotu dne 23. ledna 1932 v 7 hod. večer
V Sokolovně

MAŠKARNÍ PLES

TĚLOCVIČNÉ JEDNOTY „SOKOL“
V BUDISOVĚ U TREBIČE

Hudba p. Ondráčka

Vstupné Kč 5.— a Kč 1.— zemská dávka
Pro masky platí pozvánka jako legitimace

Značič a Pařížka Praha

V sobotu dne 13. ledna 1934
Začátek o 7. hodině večerní

MAŠKARNÍ PLES

TĚLOCVIČNÉ JEDNOTY „SOKOL“
V BUDISOVĚ U TREBIČE

Sál Sokolovny

Hudba p. F. Ondráčka - Vstupné 4 Kč a zem. dáv.

Značič a Pařížka Praha

Tělocvič. jednota Sokol v Budišově u Třebíče

pořádá v sobotu dne 16. února 1935

MAŠKARNÍ MERENDU

V SÁLE SOKOLOVNY

Začátek v 7 hod. večer. Hudba p. Ondráčka.

Vstupné 4 Kč včetně dávky.

Uctivě zve **SOKOL**

JAN HUCHA VIL. NEŠTĚJČÍ

DNE 3. ÚNORA 1907.

VĚNEČEK

ČTENÁŘSKO-PĚVECKÉHO SPOLKU
„NÁRODNÍ BESEDY“ V POZDÁTÍNĚ.

V místnostech p. J. Rybníčka. Vstupné: 1 K, rodina 2 K.

ZAČÁTEK V 7 HOD.

JAN HUCHA VIL. NEŠTĚJČÍ

V NEDĚLI 11. LEDNA 1931

V 7 HOD. VEČER

P L E S

SBORU DOBROVOLN. HASIČŮ
VE STUDNICÍCH

V SÁLE P. PETRA BEDNÁŘE.

VSTUPNÉ 5 Kč MIMO DÁVKU

HUDBA
KAMENSKÁ.

A. V. J. J. J.

ALTA DÁŠEK, VELEPÍ MESTO

Budišovské Vánoce L. P. 2006

*...a všude kolem ticho je
až dech se zastaví.
Na Brcích sněhové závěje,
jak měkké hedvábí.*

*Po bílých polích stopy zvěře,
neomylně vždy tam a zpět,
neboj se života, člověče,
svou cestu nelze zapomnět.*

*Vesmír se dívá bez zájmu,
na Zemi, kde jsme v podnájmu.
A tak se více smějme, než plačme,
hned jak ten příští rok začne!*

*Vyslyš to volání z časů minula.
Rej dovádivých vloček něhu má,
aby tě štěstí a láska neminula,
následuj hvězdu z Betléma.*

Ing. Rostislav Tesař

A začněte s tím hnedka zkraje.
To svým věrným čtenářům přeje
redakce Budišovského zpravodaje...

**Pokojné prožití svátků vánočních, požehnaný nový rok 2007,
hodně štěstí, zdraví a úspěchů v práci i osobním životě
přejí všem čtenářům Budišovského zpravodaje
starosta a zastupitelstvo městyse Budišov**

OBSAH

<i>VÁNOČNÍ KRAJINA</i>	1
ZE ZASTUPITELSTVA MĚSTYSE	3
Měsíc změn v Budišově	3
Usnesení č. 23 z jednání zastupitelstva Obce Budišov ze dne 14. 9. 2006	3
Usnesení č. 24 ze zasedání zastupitelstva Městyse Budišov ze dne 19. 10. 2006	5
Usnesení č. 1/2006 z ustavujícího zasedání zastupitelstva Městyse Budišov	5
Usnesení č. 2 z jednání zastupitelstva Městyse Budišov ze dne 28. 11. 2006	6
Budišov opět městysem	9
Volby v městyse Budišov	11
ZPRÁVY	13
Černobílá Afrika – Budišov	13
Odvhlčení obvodového zdiva a fasády na budišovském kostele	13
Dýňobraní – 7. ročník	14
Misijní neděle	18
Zámek v Budišově u Třebíče – dny otevřených dveří	19
Keramický betlém	21
Z HISTORIE	21
Hrady a tvrze	21
Z BUDIŠOVA A OKOLÍ	26
Dušičky a my ostatní pozůstali	26
Pekařák	27
Poctivost	29
Památník	30
Koho zajímá čeština	31
Z XVIII. Šlěpějí Jakuba Demla	33
Zlý básn a ti druzí aneb Myšlenka stíhá myšlenku	34
Zámecká kaple	36
ZE SVĚTA	44
Táto, Ty ses zul!	44
Z PŘÍRODY	45
Zahradníkův rok	45
SPORT	46
Podkolejáci versus Nadkolejáci	46
POČASÍ	49
Přehled srážek v měsících	49
Z NOVÝCH PŘÍRŮSTKŮ V REDAKČNÍM ARCHÍVU	49
Pozvánky na věnečky a plesy	49
Budišovské Vánoce L. P. 2006-12-02	55

PŘÍLOHA 4/2006: POHLEDY